

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53, No. 170,
1938. augusztus 3., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Az „új stáció“

A Balkán-államok blokkja és Bulgária között létrejött új politikai fordulat, a bolgár fegyverkezési egyenjogúság elismerése és a neuilly-i kötelezettségek feloldása a közep európai politika nemzetközi jelentőségű szenációja. Nem az első eset ugyan, hiszen láthattuk már néha: Görögország, jóval később pedig az azóta megszűnt államcsúszás Ausztria esetében, hogy a világháborúban legyőzött állam és a győztes államok közös és egybehangzó határozat útján likvidálták mindazokat az ellentéteket, amelyeket a háborút követő közönségi egyezmények és nemzetközi szerződések statuáltak. Tették pedig ezt közös megegyezéssel azért, hogy felszámolják az ellentéteket és normalizálják a nemzetközi viszonyt az egyezményekben érdekeltek országok között úgy gazdasági, mint kulturális és nem utolsósorban politikai viszonylatokban. Bulgária esetében sem történt ez másként és az a tény, hogy a Balkán blokk megegyezésre jutott a bolgár kül- és belpolitikai érdekek szempontjával, nemcsak azt jelenti, hogy újra egy csomó, egymással szomszédos, tehát közlekedési egymásrautalt állam viszonya kerül az eddigénél jóval normalisabb és természetesebb mederbe: de jelenti egyben azt is, hogy a Balkán-blokk által képviselt tradíciós franciabarát politika nyert újabb barátot és érvényesülési területet Közép európa nagy fölőjének történelmi medencéjében, minden valószínűség szerint az egymással versenyző olasz és német gazdasági aspirációk ellensúlyozására. Teljes joggal nevezhetjük tehát történelmi jelentőségűnek a létrejött külpolitikai fordulatot Petrescu Comnen külügyminiszter, aki egyben rámutatott arra is, hogy a stresai konferencia szellemében létrejött aktus az állandó közös érdekek magasabb szempontjainak jegyében született meg s az egyezményes államok kormányai külön-külön félretették pillanatnyilag is ellentétes érdekszemponcióikat, amíg ezt az engedélyt a békepolitika javára tehetik meg.

Petrescu Comnen külügyminiszter, folytatva gondolatfűzését, a fenti mondatoknál még többet is mondott nyilatkozatának további folyamán. „A közel-kelet — mondotta, — ilymódon nyújt szerencsés példát a nemzetközi szellemre és járul hozzá nagy mértékben a népek testvériségéhez. Ami bennünket illet, — jelentette ki külügyminiszterünk, — ismét bizonyítékát adtuk, hogy az a kéz, amit az elmúlt márciusban kinyújtottunk szomszédaink felé, nem volt reális tartalom nélkül... „Mindez nem jelent végső állomást, hanem csak egy új stációt“.

Az „új stáció“ eseményszerűségének pillanatában lehetetlen, — hacsak pillanatra is, — föl nem mérni a kelet európai fordulat jelentőségét. Akár az angol-francia, akár a francia-német-olasz verseny szempontjából nézzük a kérdést, akár pedig a kisantant-államokat is reprezentáló Balkán-blokk célkitűzéseinek szempontjából, kétségtelen, hogy ebben az államszövetségben Jugoszlávia jelentékeny szomszédot kapott azon a világ-gazdasági érdekvonalon, mely Londontól halad át Ankaráig Párison, Prágán és Bucureştin keresztül. S amelynek egyik északkeletre előretolt megfigyelője a szovjethatárnál Varsó. Az „új stáció“ kifejezés olyan nemzetközi politikai utvonalat sejtet, mely a szomszédos államok együttműködésének szolgálatában kívánja az előrehaladás és a béke célkitűzéseit elérni s ha jól sejtjük Petrescu Comnen finom kifejezésének célzatát, a jelenlegi új stációt követőleg még újabb stáció bekövetkezését reméli, hasonló „reális politikai tartalommal“ a Dunárea—dunai népek békés együttműködésének és kölcsönös boldogulásának jegyében.

Gy. Jakab Géza

Új orosz—japán háború:

Tovább folyik a harc a mandzsu-szovjet határon

Minisztertanács foglalkozott Tokióban a véres eseményekkel. — Sztalin intézkedései

Súlyossá vált a távolkeleti helyzet

A mandzsu—japán határon a japán kormány minden diplomáciai erőesztése ellenére is elkezdődtek a harcok. Mint újabban szokás már, természetesen minden hadüzenet nélkül, meglepetésszerűen, rajtaütéssel. Az elmúlt hét folyamán a szovjet csapatok tettek egy ilyen véres kirándulást át az Usszuri folyón. Akkor is harc volt, mert a japán csapatok ellentámadásba mentek át és kiszorították az oroszokat az elfoglalt két mandzsu faluból. Ezt a támadást Tokió és Moszkva is egyszerű határsértésnek fogta fel később s minden jel arra vallott, hogy nem is lesz belőle nagyobb dolog. Tokióban ismételt az hangsúlyozták, hogy a szovjet—mandzsu határkérdést békés úton kívánják rendezni és a japán nagykövetség moszkvai tárgyalása után azt jelentette, hogy Tokió egyelőre belenyugszik a Csangkuing és a vele kapcsolatos terület sáv orosz megszállásába.

Az újabb „határsértést“, amelyet ezúttal a japánok követtek el, komolyabbnak kell tekinteni az eddigieknél. Ezúttal ugyanis arról van szó, hogy a mandzsu japán hadsereg — figyelmen kívül hagyva a békés elintézését kereső dip-

lomáciai tárgyalásokat — egyszerűen visszafoglalta az oroszoktól megszállott területeket. Minden jel arra vall, hogy a támadás Tokió tudta és beleegyezése nélkül történt. A mandzsuriai japán hadsereg a maga felelősségére átvette a kezdeményezést és visszadobta a vitássá tett területéről az orosz csapatokat. Kitérnek ez abból, hogy a japán sajtónak megtiltották az esetnek a kommentálását és a tokiói külügyminisztérium ismételtlen kérj a békés elintézését sürgető tárgyalások felvételét. Ez a diplomáciai hátrálás azonban a történetek után már nem biztat olyan sikerrel, mint a múlt hét folyamán. A Szovjet messzebb ment, semhogy beletörődhetnék a megszállott területek visszafoglalásába és így a harc valószínűleg folytatódik. Moszkva talán megoldásnak és elégtételnek fogadná el, ha a japán csapatok visszavonulnának a visszafoglalt területekről, ehhez azonban az szükséges, hogy a mandzsuriai japán hadsereg, vagy talán maga a hatalmas japán katonai párt megengedje a külügyminisztérium előtt és elfogadja elintézésnek a diplomácia békés és körültekintő eszközeit.

Újabb szovjet-támadások

A koreai japán főhadiszállás jelenti, hogy tegnap reggel 9 órakor a szovjet hadsereg egy zászlóaljja, amelyet 9 tank támogatott, vissza akarta foglalni a Csang Ku Feng melletti magaslatokat. A japánok a támadást visszaverték és a visszavonuló szovjet csapatok három tankot vesztek.

HIROHITO
japán császár

A koreai hadsereg főhadiszállásának hivatalos jelentése szerint kedd délután hat órakor egy szovjet légitámaszpont repült át a határon és a Csangkuingtől 5 kilométernyire északra fekvő Kojó városát bombázta.

A japán minisztertanács ma reggel ülést

tartott, amelyen megvizsgálták a japán—szovjet határincidens ügyét. Ukaki japán külügyminiszter részletesen ismertette a szovjet kormányval folytatott tárgyalások eredményeit.

A tokiói szovjetnagykövetség utasítást kapott, hogy erősen tiltakozzék a japán csapatok hadmozdulataival ellen. Moszkvai politikai körökben a határszéli helyzetet rendkívül veszélyesnek tartják. Stalin a keletázsiai feszült helyzetre való tekintettel összehívta a legfelsőbb szovjet haditanácsot.

A moszkvai japán nagykövetség első tiltakozására tegnap megjelent a külügyi népbiztosság hivatalában és újból tiltakozott a szovjet csapatok határsértései ellen. A tiltakozást a külügyi népbiztosság visszautasította.

Tokióból érkezett jelentés szerint a japán hadügyminisztérium megerősíti azt a hírt, hogy a szovjetkülönítmények Csang Ku Feng várost megtámadták. A szovjet csapatok két oldalról indították meg egyszerre a támadást, de a japánok megerősített csapataikkal megállításították a támadást. Valószínűleg az volt a támadásnak a célja, hogy a szovjetkatonák visszavegyék hatalmukba a város körül fekvő magaslatokat. A tokiói hadügyminisztérium a mandzsuriai vezérkartól részletes jelentést kapott az eseményről és japán katonai körökben még mindig az a vélemény, hogy a támadásoknak nem lesznek komolyabb következményei.

Moszkvai jelentés szerint a mandzsuriai kormány szovjetországi főkonzulja Moszkvában tiltakozó jegyzéket adott át a legutóbbi határincidens ügyében. A mandzsu kormánynak

a jegyzőke rámutat arra, hogy a támadások következményekéért a szovjet kell, hogy vállalja a felelősséget.

PU-YI
a mandzsu államfő

Itt írjuk meg, hogy Moszkvában a szovjet-orosz és mandzsu határhelyzetről hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés fenntartja azt az állítást, hogy a japánok által visszafoglalt magaslát szovjetorszag területén fekszik. Ezenfelül a japánok állítólag négy kilométernyire benyomultak a szovjetorszag területre, de az orosz csapatok két óra múlva elűzték őket. A japánok halottainak és sebesültjeinek száma négyszáz. Az oroszok több gépfegyvert, ágyut és puskát zsákmányoltak, míg veszteségük tizenhárom halott és 55 sebesült. Egy harcokocsi, egy repülőgép és egy ágyu a japánok kezére került. A harcok folyamán a szovjetorszag csapatok a mandzsu határt nem lépték át.

A Havas-ügyenökség a következőket jelenti: Szovjet politikai körökben általános az a felfogás, hogy a Csang Ku Feng-i incidens arra vezethető vissza, hogy a japán haderő módot keresett egy olyan haditénynek a vérruháztatására, amely könnyű szerrel megvalósítható és a hadsereg presztizsének emelésére szolgál. Az események azonban emlékeztetnek a japán hadseregre, hogy ez a cselekedete téves volt. Politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a moszkvai kormány mérsékelt magatartása bátorította fel Japánt és csak az fogja lecsendesíteni a japán hadvezetőséget, ha meggyőződik a szovjet hadsereg szolidaritásáról és erejéről.

A japán hadügyminisztérium kedd délután jelentést hozott nyilvánosságra, amely szerint az eddigi szovjet-mandzsu határvilágás 3 japán tiszt, valamint 27 katona életét követelte, míg 67 japán katona megsebesült. A szovjetcsa-

patok vesztesége — ugyancsak japán forrás szerint — 70 halott és 250 sebesült. Az esti órákban újabb jelentést bocsájtott ki a japán hadügyminisztérium, amely arról ad számot, hogy a szovjet-haderő újabb támadást intézett a

csangkufengli vonalon. Az első támadást — kedd délután — a mandzsuri haderők visszautasították, de a harcok klujultak és a késő esti órákban még nagy hevességgel küzdenek az ellenteltek.

A községi előjárók és a csendőrsők közti hatásköri összeütközések megszüntetése

A belügyminisztérium körlevelet adott ki a hatáskörök tisztázására. — Csak a megyei és járási főnökök rendelkezhetnek a csendőrsőkkel

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium köriratokat adott ki, melyben utal arra, hogy a falusi bírák, jegyzők és a csendőrszancsnokok között több esetben nézeteltérések támadtak a maguk hatáskörére nézve s ez további surlódásokat okozott. Ennek eloszlatására a belügyminiszteri körlevél megállapítja, hogy a közigazgatási törvény 61-ik paragrafusa szerint a primár a községi rendőrség főnöke, a 110-ik paragrafus 8-ik bekezdése szerint pedig a jegyző a közigazgatási rendőrség feje. Hatáskörüket azonban a törvény végrehajási utasítása szabatosan körülírja.

Igy a primár akkor kérheti a csendőrség segítségét, ha a községi szabályzatok és rendeletek alkalmazásáról, vagyis községi rendőri ténvkedésről van szó. A 160-ik paragrafus értelmében a primárnak és a jegyzőnek anélkül kell gondoskodniuk a büntettek megelőzéséről, hogy ehhez a csendőrség segítségét kérik. A csendőrsőkkel való rendelkezés joga

egyébként csak a prefektusokat és pretorokat illeti meg.

Hasonlóképpen a rendőri bíróság ügykörébe tartozó esetekben (kisebb kihágások elleni eljárásban) is csak a prefektusoknak és a pretoroknak van joguk intézkedni. Ez alól csak a tettenérések, vagy ügyészi meghatalmazás esetén teljesítendő rendőri bíraskodás lehet kivétel.

A primár egyébként csak a községi szabályzatok és rendeletek alkalmazására kérheti a csendőrséget és amennyiben ilvenkor a csendőrség nem teljesítene kötelességét, az esetet jelenteni kell a felsőbb hatóságoknak. A jegyző se községi rendőrségi ügyben, se közigazgatási, se bírósági ügyekben nem adhat ki rendeleteket a csendőrsőknek. Azonban amikor a bíróságoktól megbízásokat kap nyomozásokra, s egyéb bírósági teendők teljesítésére, akkor e megbízásra való eljárásra a csendőrség segítségét kérheti.

Cluj-kolozsvári magyar orvosprofesszor új felfedezése az orrműtétek területén

Cluj-Kolozsvárról jelentik: Gyergyay Árpád dr., az európai híru orvosprofesszor most érkezett vissza a hollandiai Groningenből, ahol a juliusi nemzetközi orvosgyűlésen tartott előadást. Groningenben van az orr-, gége- és fül-szaktudósok nemzetközi egyesülete, amelyet ezelőtt tizenkét évvel alapított az ottani egyetem tanára, dr. Benjamins. Romániából egyedül Gyergyay professzor vett részt az előadásokon. Gyergyay Árpád dr. előadása keretében az orrgarat érzékenységéről, érzéketlenítéséről és befedezéséről értekezett. A professzor előadása keretében beszámolt arról, hogy sikerült felfedeznie az eddig ismeretlen orrgaratüregi ideghálózatot és a hozzátartozó

idegducot. A felfedezésnek az a jelentősége, hogy ha ennek az ideghálózatnak kétoldali részébe fecskendezik be az érzéstelenítő szert, akkor az egész orrgarat teljesen elszibbad és a beteg a műtét alatt megszabadul az eddig elkerülhetetlennek látszott kínos fájdalomtól. Gyergyay professzor Lassaena olasz egyetemi tanár meghívására az olaszországi Salso-Maggioreban szűkebb orvosi társaság előtt gyakorlatilag is bemutatta felfedezését. Hazatérte után Bucurestiben Metianu bucuresti-i egyetemi tanár meghívására ott is betegre mutatotta be kutatásai eredményét. Junius közben pedig a magyar orvosok országos gyűlésén Budapesten számolt be a nagyjelentőségű tudományos felfedezéséről.

Költészet és valóság

Irtá: MAURICE RENARD

Gonzalve Estragault, ötvenegynéhányéves, nyugalmazott, aprótermetű hivatalnokember, lármásan sietett ki a konyhába, ahol szőke és még mindig kíváncsú felesége éppen valami étvágygerjesztő étel elkészítésén fáradozott. Nem messze tőle egy számolyon Cunégonde, a mindenes kuporgott és salátát tisztított.

— No, mi újság? — kérdezte Estragaultné és meglepődve mosolygott a váratlan vendégre.

Gonzalve megcsókolta felesége nyakát, ami Cunégonde-ot nagy derűltségre készítette. Arca közepén roppant rés nyílt meg, — ez volt a szája — így adott kifejezést jókedvének és helyeslésének.

— Nini, — kérdezte fufangos mosollyal Estragault — mit gondolsz, mit csináltam? — Esküszöm, nem találod ki. — S mikor Nini kísérletet se tett, hogy kitalálja, Gonzalve kibökte: — Irtam egy hangjátékot! Nézd, annyiszor hallottuk a rádió, hogy úgy gondoltam, én is megpróbálhatom. Hát megirtam és kész is van. Már beszélem is Paulin-nel, aki kollégám volt az irodában és aki jól ismeri Marcel Rancelt. Tudod, miről szó a hangjátékom?

Nini ismét lemondott a kísérletről, hogy kitalálja, úgyhogy Gonzalve magától folytatta:

— Képzeld, a címe: „Nem is hinné az ember!” Nem rossz, mi? És arról szól, hogy ketten egy fa-on keresztül hallják, amint a szomszéd szobában kirabolnak egy lakást, majd gyilkosságot követnek el. Behatolnak a szomszéd szobába és mit gondolsz, mit fedeznek fel?

— Hogy az egészet rádió adta le — felelt most már Nini nyomban.

— Honnan találtad ki?! — kérdezte Gonzalve megnyúlt ábrázattal.

— Hallottam már ilyesmit — felelt Nini minden lelke és nélkül.

— Én is mintha hallottam volna már — jegyezte meg Gon gond.

— Gondolatok? — kérdezte Gonzalve bátortalanul. Azután összeszedte magát. — Mind egy. Én másképpen irtam meg. Marcel Rancelnek már be is jelentettem magam. Tudod, a nagy színész és rendező, aki a legfőbb mandarin a Radio-Montmartrenál. Őt és hét között fogad az avenue Trudaine-n.

Másnap a házaspár összeszedelőzködött és pont 5 órakor megjelent a stúdióban. Egy öreg szolga modernül berendezett terembe vezette őket.

— Rancel ur csak félhatkor fogadhatja önöket, — mondta — addig próbálnia kell Bobette Salvator művésznővel a Haudriette színházról.

Estragault és neje helyetfoglaltak. Velük szemben, az egyik csókarszéken tagbaszakadt, kocsisforma fickó ült magábaroskadva és láthatóan már régen várt. A falból fehér, párnázott aítók nyíltak, mint egy fogorvosi műteremben, s mindegyikre óriási betűkkel és felkiáltójellel volt kiírva: Csöndet kérünk! Láthatatlan hangszóró csöndes zenét közvetített, hogy megédesítse a várakozás óráit.

A zene hirtelen elhallgatott és ekkor a párnázott aítók egyikén keresztül párbeszéd hangja hallatszott tisztán kivehetően. Estragaulték azonnal megismerték Marcel Rancel csodálatos baritonját, amelyet már annyiszor megcsodáltak a színházban. A férfihangra csengő női hang válaszolt. Nyilvánvaló: Marcel Rancel próbált ott benn Bobette Salvatorral. Estragaulték fűlelték:

— Vigyázz! — bömbölt a férfihang. — Vége a türe'emnek!

— Nyomorult! — felelt a nő. — Kezet mersz emelni rám?! Segítsél! Megfojt! Gyilkos!

— Fogd be a szád! Te dög! Hallgass hát, különben!

Estragaulték sápadtan meredtek egymásra. Mindkét hang olyan valódi volt, hogy gyanakodni kezdtek:

— Nini, — suttogta Gonzalve — ez nekem túl természetes. Nekem úgy tetszik, hogy ezek ott benn éppen megfordítva az én darabomat játszó. De ezek nem játszanak, ezek élnek. Különben is hallottam, hogy Bobette Marcel Rancel szeretője. És most ott benn fojtogatja. Nini, ezt nem lehet szó nélkül tűrni.

— Ugyan, Gonzalve... — igyekezett visszatartani Nini, de Gonzalve már nem is figyelt oda, elhatározta magát, felugrott, a párnázott aítóhoz szökött és feltépte. Csodálatos látvány tárult eléjük:

Mialatt Marcel Rancel a legszörnyűbb szitkokat sziszegte, Bobette ülésen ült és a férfi fejét simogatta.

— Bocsánat... — dadogott Gonzalve és be akarta csukni az aítót. De a kocsisforma ember ekkor hirtelen felugrott a váróteremben, félrelökte Gonzalve-ot és berohant a szobába.

— Eresszen, maga ökör! Én a férje vagyok ennek a nőnek és megtanítom ezt a gazembert arra, ki vagyok!

— Gyere! — sugta Nini és megragadta férje kabátját — és azt hiszem, irt másik darabot — tette hozzá, mikor kiértek az uccára.

Idegenek számára tilos területek Németországban

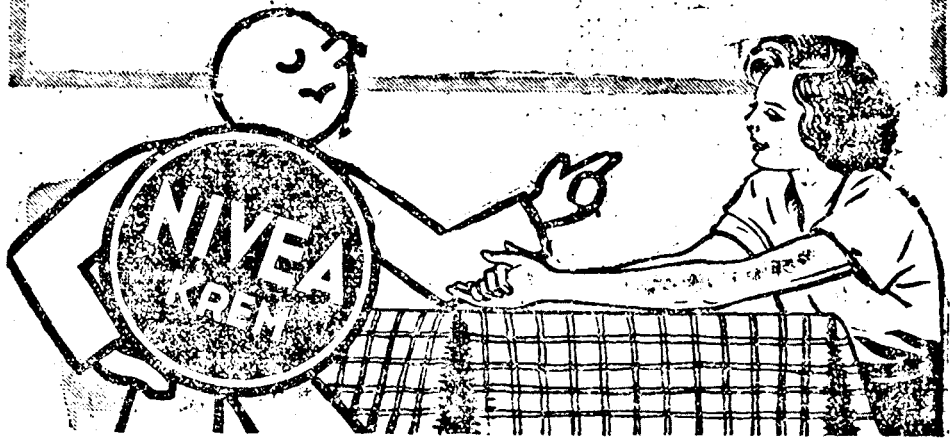
Berlin. Hivatalos helyről felhívják a figyelmet arra az 1919 óta fennálló rendeletre, amely szerint Németországban tartózkodó külföldieknek utlevéllel kell rendelkezniük. Különösen rámutatnak arra, hogy az 1923. évi német utlevélrendelet büntető-rendeletei első sorban azokra vonatkoznak, akik a német birodalom más területeiről a birodalom nyugati tilos területeire utaznak. Ebbe a nyugati tilos vidékbe tartozik többek között a Rajna balpartjának egész vidéke, azonkívül Baden, Poroszország, Hessen, Bajorország és Württemberg bizonyos vidékei.

A hivatalos lapban rövidesen rendelet jelenik meg arról, hogy külföldi hadseregek tényleges tagjai nem tartózkodhatnak a tilos területeken. A rendelet pontosan megjelöli majd, melyek ezek a területek. A rendelet a hivatalos lapban való közléskor lép életbe. A külföldi hadseregek tényleges tagjai, akik a rendelet közlése idején a megjelölt területeken tartózkodnak, kötelesek ezeket elhagyni.

Ha Ön megfogadja az én tanácsomat:

és minden reggel és este jól bekeni magát NIVEA-krémmel, többé nem fog kiszáradt és túlérzékeny bőre miatt panaszkodni.

De csakis NIVEA-t használjon, mert egyetlen más krém sem tartalmazza a bőr tulajdonságaihoz talá-
ló Euceritet!

Szerelmi dráma a „Normandie” óceánjáró fedélzetén, egy halottal

Newyorkból jelentik: A Normandie parancsnoka a hajó megérkezése után jelentette, hogy utközben a fedélzeten megdöbbentő szerelmi tragédia játszódott le. Duncan dr. amerikai egyetemi tanár feltékenységéből le akarta löni feleségét, majd hirtelen elhatározással a tengerbe vetette magát és a hullámsírban lelta halálát.

Feszülten várják Runcimant Csehszlovákiában

Elhagyta Londont a lord és kísérete. — A csehszlovákiai magyar pártok vezetőinek értekezete

Bizonytalan időre elnapolták a prágai képviselőházát

Londonból jelentik: Runciman Walter lord kedden délután 2 órakor elindult Londonból feleségével, két tanácsadójával, míg a harmadik tanácsadója már reggel 8 órakor repülőgépen utazott el Prága felé. A lapok közül az Evening News részletesen foglalkozik a lord megbízatásával és azt írja, hogy Runciman feladatai között első helyen szerepel a különböző nemzetiségű lakosság megcserélése. A cikk írója úgy tudja, hogy felmerült az a terv, hogy a nagyobb tömegekben élő nemzeti csoportokat egyesítik egyes területeken és így például a szudéta-német területről a csehszlovák lakosságot kivonnák és helyére más vidékek német lakosságát költöztetnék át.

Runciman lord ma délután 2 órakor indult el az angol fővárosból kíséretével. A lapok Runciman küldetésének kilátásait mérlegetik és nem hunynak szemet a feladat nehézségei előtt. A Times szerint Runciman programja három pontból áll: Elsősorban a csehszlovák kormány és a szudétanémetek közötti közvetlen ellentét békés lefolyását kell biztosítani, a faji ellentéteket kell megszüntetni és a harmadik programpont: Csehszlovákia viszonyát kell rendezni szomszédaival, elsősorban pedig Németországgal.

Prágai jelentés szerint a csehszlovákiai egyesült magyar pártok vezetői délelőtt értekezletre ültek össze és hír szerint ezen határoztak abban a kérdésben, hogy a párt milyen formában ismeresse Runciman lorddal, a nemzetiségi kérdésben elfoglalt álláspontját.

A Times a csehszlovákiai hangulatra jellemzőnek tartja, hogy a csehszlovákiai szudétanémet vidéken Runcimant „Runzermannak” nevezik, ami annyit jelent, hogy „ránchaszédó ember”. A lap ebből azt olvassa ki, hogy az angol államférfi bizonyos népszerűségnek örvend a szudéta-vidékeken, ahol kedvezően fogadják a küldetését.

Itt írjuk meg, hogy Perth lord római angol

nagykövet elutazott Rómából, hogy egy hónapos szabadságát a brit birodalomban töltsse el. Az angol lapok Perth lord elutazásából arra következtetnek, hogy egyelőre semmiféle változás nem várható az angol—olasz viszonyban. Blondel római francia ügyvivő szintén elutazott Rómából. Hír szerint az ügyvivőt a francia külügyminisztérium rendelte Párisba. A Daily Mail szerint Blondel úgy látta, hogy a francia külügyminisztérium ugyanis újabb erőfeszítést kíván tenni a francia—olasz földközi-tengeri-egyezmény iránti tárgyalások újra-felvétele, vagy a francia—olasz feszültség enyhítése céljából.

A prágai törvényhozás egyébként kedden rövid alakuló ülést tartott, amelyet tíz perccel a megnyitás után berekesztettek. A képviselőket írásban értesítik a legközelebbi ülés időpontjáról.

Az Egyesült Magyar Párt törvényhozó tagjai a párt törvényhozási csoportjának a képviselőházban lévő helyiségében ülésre gyűltek össze. dr. Szűllő Géza elnökletével. Az ülésen azok a bizottságok tettek jelentést, amelyeket a Hodzsa kormányelnök által átnyújtott kisebbségi törvény és a nyelvhasználatra vonatkozó törvénytervezetnek tanulmányozására küldtek ki. A közigazgatási reformról intézkedő törvényről még nem tárgyalhatunk érdemben, mert ezt a tervezetet még nem vették kézhez az Egyesült Magyar Párt vezetői. A jelentéseket élénk vita követte, majd megfogalmazták a Párt állásfoglalásának végleges szövegét. Egyébként a Párt álláspontjáról a közvéleményt is tájékoztatni kívánják. Az Egyesült Magyar Párt egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy a Magyar Párt részé-

ről előterjesztett és megoldásra alkalmas javaslatok tekintetbevételét szorgalmazza és a maga részéről biztosítja. A Magyar Párt párhuzamosan állítja fel a magyarság kívánalmait a német nemzetiségi kívánásokkal és a magyar nemzeti követeléseknek olyan formában akar érvényt szerezni, miként az állam felépítéséből származó valóságos helyzetből adódik.

LEGUJABB:

Prágából jelentik: A Runciman-bizottság három tagja — az angol szakértő kísérete — kedden 1 óra 58 perckor megérkezett a prágai repülőtérré.

Az olasz parlamenti rendszer reformja

Róma. Az olasz lapok feltűnést keltő részleteket közölnek az olasz parlamenti reform tervezetéről, amelynek alapján az új olasz parlament nem választott képviselők gyülekezete lesz, hanem a fascista párt és a fascista érdekképviselők törvényhozó testülete. Mussolini miniszterelnök már jóváhagyta a tervezetet és a fascista nagytanács még az ősszel fogja azt szentesíteni. Az új parlamentben nem lesz többé vita, hanem a törvényhozás csak technikai szempontokból módosíthatja majd a kormány törvényjavaslatait.

Splitben ül össze szeptember végén a kisanant gazdasági bizottsága

Bucureştiből jelentik: A kisanant gazdasági bizottsága szeptember 30-án Splitben értekezletre ül össze, amelynek napirendjén különféle kereskedelmi, vám és áruszállítási kérdések szerepelnek. Az Anschluss következtében ugyanis egy egész sereg új gazdasági kérdés merült fel, amelyekkel az értekezlet bőven kíván foglalkozni. A bizottság román tagozata megkezdte a vita tárgyát képező szükséges bizonyíték-anyag előkészítését, hasonlóképpen a kisanant egész gazdasági tervének megszervezését.

URANIA: 5, 7.15, 9.30. MA PREMIER!

„Irország lángokban”

Izgalmas, sorsdöntő epizódok az irak függetlenségi harcából. A színdarab szerzője: CLARK GABLE

A muzsa: MYRNA LOY. Színes pótkép

CORSO: 5, 7.15 és 9.30 órakor MA UJOLJARA! Nyitott tétő!

LONDONI KURIR (Lloyds of London) Tyrone Power, Madeleine Carrol és Freddie Bartholomew. Nagy idők nagy szerelme.

„CORSO”

A filmek slágere:

Nem kérdem, ki vagy

Szerelmem, humor, tánc és zene. — Bolváry Géza rendezése, Robert Stolz zenéje. A legkedveltebb sztárokkal: Liane Haid, Gustav Fröhlich, és Szőke Szakáll.

Holnap premier

Tehetetlenül áll a londoni Scotland Yard

a wimbledoni estélyiruhás hulla rejtélyével szemben

Londonból jelentik: London egész rendőrsége talpon van, hogy az utóbbi évek egyik legrejtélyesebb gyilkosságát kinyomozza. Múlt csütörtökön hajnalban a wimbledoni teniszpályák közelében egy, a munkájából hazamenő tüzoltó rémes felfedezést tett.

Egy elegáns, magastermetű, estélyiruhás nő fekiúdt holtan az egyik bokor mellett. Gondosan fésült haja, vöröstre lakkozott körmei és ápolt teste azonnal elárulták, hogy az áldozat jobb körök-höz tartozó nő.

Pillanatok alatt a rendőrség nyomozó detektívjei a helyszínen: termettek és legelső sorban az áldozat kilétét igyekeztek megállapítani. Alaposan átkutatták a ruháját, harisnyáit, cipőjét. Hosszas keresgélés után a cipő belső részében találták az első nyomot: egy londoni nagyáruház címkéjét.

A nő ugyan jegygyűrűt is hordott, amelyben azonban semmi egyéb nem volt bejegyezve, mint két B-betű.

A rendőrség különleges eljárással a meggyilkolt nő arcát preparálta és lefényképezte. Valamennyi angol újság feltűnő helyen közli a titokzatos áldozat fényképét és személyleírását.

Száz ember ismerte fel az áldozatban hozzátartozóit

A Scotland Yard már régi elmélete az, hogy a nagyarányú gyilkosságokat sohasem lehet kinyomozni. Ez a világhírű rendőrség azt állítja, hogy

egymagában Londonban évente több, mint hétezer olyan gyilkosság történik, amelyről soha, vagy csak évtizedek múlva értesülnek a hatóságok.

Erre a titokzatos esetre is jellemző, hogy amikor az áldozat fényképe az újságokban megjelent, több, mint száz ember jelentkezett, akik az elmúlt napokban eltűnt rokonukat vélték felfedezni a feltűnően szép nőben.

Elképzelhető, hogy a rendőrségnek milyen hatalmas munkát kellett végeznie, míg valamennyi nyomot lejárt. Annyi eredmény mégis volt, hogy

a meggyilkolt nő révén eddig hatvanhárom más eltűnt nőt kinyomoztak.

A legvalószínűbb volt, hogy az áldozat egy autóvezető felesége. Azonban kétnapi kutatás után a megöltnek vélt asszony saját maga cáfolta meg a vele kapcsolatos feltevéseket.

Végül egyetlen nyom maradt és ez még jobban összezavarta az egész bűnügyet.

Több ember jelentkezett, aki a meggyilkolt nőben teljes határozottsággal felismerte egy londoni magános villa lakóját. A nevét még egyelőre nem közli a rendőrség. Nagyon valószínű, hogy azért nem, mert maga sem tudja. A környék lakói ennek a hölgynek csak a keresztnévét ismerték, mindig egyedül sétált, senki társaságában nem látták.

Miként történt a gyilkosság?

Eddig a gyilkosság módját se lehetett határozottsággal megállapítani. A szakértők véleménye szerint valószínű, hogy a titokzatos nőt valami ismeretlen tárggyal,

egyetlen ütéssel megölték.

A seb formája arra enged következtetni, hogy borosüveggel ütötték feibe, de az üveg az ütés következtében eltört és a lendülettől a nyakán mély sebet okozott.

A környékbeli tanak vallomása szerint a teniszpályák környékén, késő éjszaka

megállt egy elegáns szürke autó és egy csukott fekete.

A szürke autóból nem szállt ki senki, a fekete autónak nyitva volt az ajtaja. Rövid várakozás után a bokor felől, ahol a holttestet találták — egy magastermetű férfi jött a fekete autóhoz.

Az elegánsabb szürke kocsiból férfihang hallatszott:

— Rendben van minden?

— Teljesen rendben — felelte a kérdező.

Azután becsapta az autó ajtaját, de nem szállt be.

Ezután mind a két autó gyors tempóban eltávozott.

Ugyanezt a férfit valamivel távolabb egy kertész látta tovasietni. Az ismeretlen feltűnően ideges volt, annyira, hogy követni kezdte. Amikor a férfi észrevette, hogy követik, meggyorsította a lépéseit, majd futásnak eredt.

Immár nyolcadik napja, hogy a rendőrség tehetségtelenül áll ezzel a titokzatos gyilkossággal szemben. Eddig még nagyon kevés példa volt arra, hogy az ilyen aránylag ép állapotban talált áldozatról ne tudták volna megállapítani az első két nap alatt — a kilétét.

A rendőrségnek két feltevése van. Az egyik az, hogy

Az orvosi erők és egészségügyi laboratóriumok mozgósítása a nép-egészségügy érdekében

Bucurestiből jelentik: A kormány hatalmas építő és alkotó munkaprogramot állított össze a román nép helyzetének és életszínvonalának felemelése, illetve megjavítása érdekében. Legújában fontos közegészségügyi rendelkezéseket léptetett életbe.

Az utóbbi években az ország közegészségügyi állapotát teljesen figyelmen kívül hagyták, habár az állampolgárok egészsége az ország egyik legfontosabb érdeke. Maga a munkakészség is szerves összefüggésben van a néptömegek egészségügyi helyzetével.

A legutóbbi statisztikai kimutatások szerint a korai halálozások erősen megsaporodtak, míg a születések száma megcsökkent a mindennapi élet közegészségügyi hiányosságának a következtében.

Marinescu N. tábornok, közegészségügyi miniszter erős kézzel fogott hozzá a helyzet megjavításához. Végiglátogatta a hatáskörébe tartozó összes kórházakat és közegészségügyi intézményeket. Szigorú rendelkezést hozott, hogy augusztus elsejétől kezdődőleg megkettő-

zött tevékenységgel dolgozzanak a betegségek leküzdésére. Nagyszabású hivatalos mozgalmat indított tehát a társadalmi betegségek leküzdésére. Elsősorban a megfertőzött lakásokat, kutakat és iorrásokat fogják fertőtleníteni. Népművelő előadásokat tartanak a közegészségügyről, majd a betegségeket megelőző oltásokat hajtják végre. Kétszáznyolcvannégy önkéntes csoport fogja bejárni a falvakat és megszervezi a népnek orvossággal való ellátását. Erre a célra 35 millió alap áll rendelkezésre.

A másik feltevés, hogy esetleg politikai gyilkosságról van szó.

Ugyanis erős a gyanú, hogy a titokzatos nő valamely idegen államnak a szolgálatában állott és egy másik hatalom emberei tették el láb alól. Azt már teljesen bizonyosra veszik, hogy nem az autóban ölték meg, hanem holtan hozták oda.

Már ezért is nagyon érdekli az angol rendőrséget a titokzatos áldozat kiléte. Valószínűleg jutalomdíjat tűznek ki annak, aki a meggyilkoltról pontos és közelebbi adatokat tud szolgáltatni. A rendőrségnek erős meggyőződése, hogy ha tudja ki az áldozat, akkor a tettesek kézrekerítése még a feladat könnyebb része lesz.

— Miként lehet az, hogy ilyen szép nőt ne ismerjen senki?

Ez most a legújabb találós kérdés, amelyet Angliában a nyomozó hatóságokkal együtt több millió ember tűri a fejét

Háború esetén

az amerikai légihaderő 48 óra alatt 1400-1500 repülőgépet küldhet Európába!

Tíz repülőgéptípus sze heli át, mintegy 1000 egysége, önereéből az oceánt. — A gyorsabb fel- és leszállóképességű gépek az utiét anyahajókon teszik meg

Newyorkból jelentik: Howard Hughes sikeres földkörüli repülésének (24.000 kilométer 91 óra és 14 perc alatt) sokféle gyakorlati következménye van. Anglia és Franciaország közvéleményét, miután a harmadik nagy demokratikus hatalomról van szó, ezek közül elsősorban a hadviseléssel kapcsolatos konkluziók érdeklik.

A kérdés, ami felmerül, a következő: képes-e az USA háború esetén légi úton, az oceánon keresztül közbelépni vagy sem? Howard Hughes útja után erre a kérdésre, ezt egyhangúlag szögezi le a párisi sajtó, csakis igennel lehet válaszolni. A Paris Midi, amely katonai ügyekben hangadó, az időt is megjelöli: az Egyesült Államok 16-18 óra leforgása alatt százával küldhetik bombavető- és vadászgépeiket az európai kontinensre.

Ugyanis Howard Hughes utjának legfőbb jellemzősége, hogy a 24.000 kilométert közönséges szériarepülőgépen tette meg: az Electra 14 típusu kétmotoros kereskedelmi Lockheed-en, amely az amerikai kontinens felletti hosszú légtúton már bevált.

A földkörüli utra a gépen egyetlen változtatást hajtottak végre: az utashelyeket benzintartályokkal helyettesítették s így a gép egy-

folytában, leszállás nélkül 6000 kilométert repülhetett. Az Electra ugyanilyen könnyen szerelhető fel bombavető célokra. Az amerikai légi-erő még esomó más típusu géppel rendelkezik, amelyek képesek a hosszú távolság könnyű legyőzésére. A leghíresebb és a következő háborúban Európában is hasznosítható típusok:

A Boeing-gyártmány több típusa, közöttük a híres „repülőerődítmény”, amely 32 utassal és öttagu személyzettel, 344 kilométer átlagssebességgel, 2600 kilométer magasságban emlékezetesen végigrepülte egész Amerikát.

Ezekből a típusokból az USA a háború kitörését követő néhány órán belül mintegy ezer gépet küldhetne Európába. A kisebb kapacitású vadászgépek az ut felét repülőgép anyahajókon tennék meg. Ilyen hajója öt van az USA-nak: a Saratoga, a Lexington, az Enterprise, a Yorktown és a Ranger. Egy-egy 72 repülőgépet hordoz, az öt tehát 360-at. Ezek a gépek 2500 kilométert az anyahajók hátán, 3500 kilométert pedig önereikből tennék meg. Az első 48 óra alatt tehát 1360-1500 gép érkezhethet Amerikából Európába, ahol az amerikai avionokat felszerelnék és frontképesé tennék.

Reflektos

Rend lesz a közpénzek kezelésében!

A kormány egyik legfontosabb jelszava ma: rendet a közpénzek kezelésében s ezt a jelszót osztatlan örömmel fogadja a polgárság.

Az az ötlet, hogy a városok ideiglenes vezetését szabálytalanságok felfedezésében gyakorlott bírakra bízták, jónak bizonyult, mert a bírák egy-kettőre felfedezték a politika mindenhatósága által terrorizált könyvelés sebezhető pontjait, hibáit és szencziós felfedezésekre vezettek.

Melyik a legmeglepőbb felfedezés? Az, hogy a városok élén álló eddigi polgármesterek és a különböző kamarák vezetői „tudományos”, ugynevezett külföldi „tanulmányutra” mentek, heteken, sőt hónapokon át kint tartózkodtak és elképesztő összegeket zsebeltek be.

Igy morzsolódott le a közintézmények költségvetése.

De vajon a közpénzek ilyen lelkiismeretlen és ellenőrizhetetlen herdalásával helyre lehetett állítani az ország pénzügyeit?

Az egykori polgármesterek, kamarai elnökök, igazgatók és elnökök „működésének” legsötétebb fejezete a „kiállítások tanulmányozása” cím alatt húzódik meg.

Ezek a rendszeres külföldi utazások, melyek valójában a szórakozás és nem a tudományos kutatás céljait szolgálták, — mint például Sabin Mihai Timişoara — temesvári mezőgazdasági kamarai elnök esetében, aki hónapokon át tartózkodott külföldön és agyonterhelte a költségvetést — a panama legtipikusabb esetei.

A panamák jövőbeni könyörtelen megbüntetésére drasztikus leckét szolgáltat majd a jövőre nézve.

Egy megszervezett állam zavartalan működésének legfontosabb előfeltétele: a közpénzek kezelésének maradéktalan szabályozása.

*

A tisztaság kérdése

A tisztaság az a műkör, amely egy nép civilizációjának a mértékét leghívebben mutatja meg: semmiféle előrehaladás, sem gazdasági, sem társadalmi, sem kulturális nem képzelhető el két egyszerű, de nagyjelentőségű anyag: a víz és szappan nélkül. Sajnos ezt nem mindenki akarja megérteni.

Például nálunk úgy a fővárosban, mint a vidéken, vannak emberek — akiknek nincs tisztasági érzékük — és nemcsak hogy magukról állítanak ki ezzel szégyenteljes bizonyítványt, de veszélyeztetik embertársaik egészségét is.

Mikor ezt mondjuk, a kereskedők egy részére gondolunk, akik élelmiszer szállítással foglalkoznak, vagy a vendéglő, bodega és bár tulajdonosok. Éveken keresztül ezek a helyiségek megmérgezték a közönséget azzal, hogy az egészségre veszedelmes ételeket hoztak forgalomba.

Ezért üdvözli mindenki kitörő örömmel Marinescu tábornok, közegészségügyi miniszter tisztaságügyi kezdeményezését és akcióját. Az egészségügyi rendelkezéseket nem respektálók ellen alkalmazott büntetések drasztikusak ugyan, de nagyon igazságosak és helyénvalók. Az utóbbi napokban Constanţan az egészségügyi bizottság — egy időre, vagy véglegesen — 20 modern helyiséget zárt be. Az egész országban komoly intézkedésekre került sor és a jó hatás nem ígéri.

A kereskedők, akik azt hitték, hogy az egészség óvása érdekében teendő intézkedések a polgárok vágyálmai, most láthatják, hogy tévedtek. A köztisztaságnak ezen az eddig elhanyagolt terén is purifikáló munkát végez az új rezsim.

*

Munkanélküliek elhelyezése

A kormány nagyszabású programot állított össze az ipari és a szellemi munkanélküliek elhelyezésére. A munkanélkülieket a különböző intézményeknél, vállalatoknál és hivataloknál helyezik el felkészültségük közt. A kezdeményezés már megtörtént, amikor a rendőrséghez kétszázket diplomást neveztek ki rendőrhivatalnoki minőségben. Ennek a ténynek a fontosságát bizonyítja az a körülmény is, hogy az illető rendőrtisztek eskütételénél megjelent Armand Călinescu belügyminiszter is. A belügyminiszter kihangsúlyozta, hogy a diplomás egyének kinevezése, illetve a rendőrség kebelében való elhelyezése biztosítja a román fiatalok hűségét és háláját II. Carol király és az ország iránt. A szellemi munkanélküliek első csoportjának elhelyezése után sor kerül a más kategóriába tartozó fiatal munkanélküliek foglalkoztatására. A munkanélküliség pusztító jármából megmentett fiatalság munkaképe új irányt és lendületet biztosít a közigazgatásnak.

A sok helyen megemelt közigazgatásba tehát új erők kerülnek és az ország bizik a fiatal, ág munkaképeiben, becsületében, valamint a köz érdekében meghozandó áldozatkészségben.

Az új kormányzat eltökélt szándéka, hogy a legközelebbi időn belül elhelyezik az ország összes diplomásait. Célul tűzte ki a szellemi proletariatus eltüntetését.

Kivonult az állam a „nemzeti repülésügyi ipari társaságból”

Bucureştiből jelentik: Törvényrendelet útján az állam teljesen kivonul az I. N. A. (Industria Naţională Aeronautică) vagyis a nemzeti repülésügyi ipari társaság vezetéséből, amelyben eddig a légügyi minisztérium megbízottja révén vett részt. A társaság a jövőben csakis magántőkével működhetik. Az állam által kinevezett megbízottak és felügyelő bizottsági tagok megbízatásuk érvényét a törvényrendelet megjelenésének napján elvesztik.

Beck lengyel külügyminiszter a harmadik Európát készíti elő

Október közepén Budapestre látogat. — A harmadik Európa a közép- és kisállamok szövetsége lesz

Budapestről jelentik: A lengyel félhivatalos jelentés szerint Beck lengyel külügyminiszter a miniszterelnök társaságában október közepén Budapestre érkezik hivatalos látogatásra.

BECK

Ez a látogatás nagyjelentőségűnek látszik külpolitikai szempontból a rendszeren igen jól informált Express Poranny tegnapi cikkével kapcsolatosan, amely arról tud, hogy Becknek az északi államokban tett látogatása nem egy új blokk alakítását célozza és nem akar a Szovjet és Németország közé ékelten egy államszövetséget létrehozni, de a lap szó szerinti kifejezése szerint poli-

Egyetemi magántanárként neveztek ki egy fiatal aradi tudóst

A múlt év nyarán hírt adtunk arról, hogy a Podgoria—Hegyalján nyaral a magyar tudományos életnek egyik fiatal kiválósága: dr. Gombás Pál személyében. Gombás Pál dr. néhány év előtt mint elméleti fizikus tűnt fel a tudományos világban. Számtalan szakkikke és több könyve jelent meg, előadásokat tartott a budapesti rádióban és szakkörökben mindehütt nagy elismeréssel nyilatkozta tudományos fejtegetéseiről. Gombás Pál dr. az idén szintén az Arad—Podgoria—Hegyalján levő Masca—Muszkán, aradi rokonai körében tölti el szabadidejét és egy újabb értelmiségi kitüntetéssel gazdagabban érkezett meg szabadságára. Az egyetemi év végeztével Gombás Pál dr.-t ugyanis a budapesti egyetem bölcsészeti szakán az elméleti fizika magántanárává promoválták.

tikai klímát készít elő a harmadik Európa számára.

Ez a harmadik Európa a közép- és kisállamok összefogása lenne, mint Belgiumban, Hollandiában, Lettországon tárgyalták és a lap egy térképet is közöl, amely szerint a harmadik Európa magva Skandináviától az Égei-tengerig terjedne. A lap megjegyzi, hogy az összes kis- és középállamokban meg van a politikai hajlandóság és előfeltétel, kivételt csak Csehszlovákia képez, mely még mindig régi politikai nézetek vágányán halad.

Magyarországi hang a szaloniki-i egyezményről

A Magyar Távirati Iroda diplomáciai levelezője a szaloniki-i egyezményről foglalkozva a következőket írja: Magyar részről mindig megelégedéssel és örömmel állapítják meg, ha Európa valamelyik részében kiküszöbölik a konfliktusok lehetőségét és hogyha az egyes országok az egyenlőség alapján veszik fel egymással a kapcsolatot, az egyenlőség alapján szabják meg kötelezettségeiket és jogukat. Maga az a tény, hogy Bulgária közeledett a Balkán-szövetség államaihoz, nagy könnyebbséget jelent és ez főleg azért vált lehetővé, hogy Bulgária és a szomszédjai közötti viszony rendezésénél nem szerepel a kisebbségi kérdés. (Rador.)

Fekete vasárnapja volt a Marea neagra—Fekete-tenger menti fürdőhelyeknek

A borzalmas viharok halálos áldozatai is voltak

Constanţa. Eforiának, a Marea neagra—Fekete-tenger mentén fekvő fürdőhelynek fekete vasárnapja volt. Több nap óta vihar dühöngött ezen a vidéken, amely vasárnapra olyan méreteket öltött, amire ezen a vidéken alig emlékeztek. A vihar, amelynek halálos áldozatai is voltak, első sorban elsodorta a lehorgonyozott halászbarkákat és a sportolók csónakjait. Baila Gheorghe, a braşovi ipariskola tizenkilenc éves növendéke, a Mercur-strandon fürdött. A vihar a vízben lepte meg a fiut, aki a hatalmas hullámveréssel nem tudott megküz-

deni. A parton állók tehetetlenül nézték a fiu küzdelmét a habokkal és nem tudtak az életéért küzdeni segítségére sietni. A fiu menthetetlenül elmerült és holttestét nem is találták meg. Ugyancsak a vihar áldozata lett Simionescu Stelian, az agigeai állomás harmincöt éves főnöke. Őt is fürdés közben lepte meg a vihar és a hullámok erejével szintén nem tudott megküzdeni.

Négy fővárosi fürdővendég csak a csodával határos módon menekült meg az eforiai strandon.

CENTRAL:

5, 7.15 és 9.30-kor a kertben

Az igazi zseni: SACHA GUITRY és a világhírű GABY MORLAY szellemes, mulatságos, ujszerű, finom pikantériájú filmje, a

„N é g y e s” (Quadrille)

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 . . . Egy hó apra 70 .

A „megstoppolt” város

Kedden reggel megjelentek legforgalmasabb utcáink kereszteződéseinél a forgalmi rendőrök új gépi segéderei: a stopp-táblácskák. Ugy hisszük, nem kell őket tüzetesebben bemutatni: a 40 fokos hőségben eléggé „tüzetesen” megismerhették a szellemes masinákat az aradiak. A rendőr csak fordít egyet a vasozlop oldalalgantyuján és azonnal fordul véle a vasrud tetejére szerelt „Stopp!”-tábla is, mely leint a jármű-forgalmat, hogy ugyanakkor megnyissa a véle derékszögben folyó forgalom számára az utat...

Kétségkívül nagyvárosias hangulat árad az aradi utcákra az új stopp-táblácskák piros vonaláról s ha fantáziánkat nem forralja föl jobban a 40 fok Celsius heve, még a forgalmat is odaképzeltük a táblácskák köré. Amint azonban tudjuk, ami a forgalmunkat illeti, azt néhány évtizede elintézték már a jelenlegieknél jóval nagyobb, bár kevésbé látható stopp-táblával. De stoppoljuk az időt! Az aradi rendőrség új investíciója kétségkívül lépést tart a korról, praktikus és hangulatkeltő s bármiként is irtóznak a legaradibb aradi bensülöttek, régi szokásuk szerint, ottól az útjától is, mely azért kényelmetlen, merthízen rendre kíván nevelni mindnyájunkat — bizonyosra vesszük, hogy a gyakorlatban kitűnően be fognak válni, mint ahogyan más városainkban is történt. Ha pedig arra gondolnánk, hogyhát bizony a közutaink forgalma csak a forgalmi balesetek tekintélyes számában hasonlatos csupán a nagyobb városok forgalmához, mert egyébként nagy hézagok és üres tágonganak benne: a forgalmi ügyosztály ügyes „stopp!”-rendszere a táblák új színfoltjával látványosan stoppolja ki ezeket a hézagokat és közben sem mi, sem a forgalmi rendőrök legalább nem unatkoznak...!

(-ab.)
==

— **IDŐJÓSLAT.** Északkeleti, északi szél, egyes helyeken még zivatar. A hőmérséklet alig változik.

— **ZÜRICH TÖZSDEZARLAT:** Páris 12.04 és fél, London 21.44 és fél, Newyork 436.87 és fél, Brüsszel 73.75, Milánó 22.96, Amszterdam 239.40, Berlin 175.25, Prága 15.07, Varsó 82.10, Belgrád 10.00, București 3.25.

— **A LENGYEL KÖZTARSASÁGI ELNÖK ÉS AZ OLASZ TRÓNÖRÖS TALÁLKOZÓJA.** Lovranából jelentik: A hetek óta itt időző Moscicky lengyel köztársasági elnöknel látogatást tett Umberto olasz trónörökös. A lengyel államfő nem sokkal később viszonzta az olasz trónörökös látogatását.

— **Dragalina tábornok átvette a hadosztályparancsnokságot.** Timișoara—Temesvárról jelentik: Megirtuk, hogy Dragalina Cornel hadosztályparancsnok vasárnap este érkezett meg Timișoara—Temesvárra. Az új hadosztályparancsnok reggel megjelent hivatalos helyiségében, ahol Petrescu Gheorghe vezérkari főnök a tisztikar és altisztek élén köszöntötte Dragalina Cornel tábornokot. A vezérkari főnök bemutatta a tisztikar tagjait. Délben Duckhorn alezredes, helyőrségi parancsnok a tisztikarral és altisztekkel jelent meg tisztelgő látogatáson. A hadbíróság birói karát Serbănescu Teodor alezredes-hadbíró, Bunda Andrei dr. százados-hadbíró, Călinescu ügyész vezették az új hadosztályparancsnok elé. A tisztelgő látogatások után Dragalina Cornel tábornok, hadosztályparancsnok seregszemlét tartott a Timișoara—Temesváron állomásozó ezredek felett.

— **Lakatos Ottó dr. külföldön phén.** Lakatos Ottó dr. aradi minorita plébános, szentszéki tanácsos, szerda reggel egy hónapi szabadságra külföldre utazott. Arad katolikusságának lelki vezetője gyógykezelésre és üdülésre ment.

— **Magier Cornel dr. aradi kinevezése.** Magier Andrei aradi görög keleti püspök fivérét, Magier Cornel dr.-t, aki eddig Oradea—Nagyváradon az ottani ortodox püspökség vikáriusa volt, felsőbb rendeltre az aradi ortodox püspöki egyházmegye főtanfelügyelőjévé nevezték ki. Magier Cornel tegnap eltávozott Oradea—Nagyváradról, ahol 11 éve kiváló és termékeny működést fejtett ki.

Főnyeremény egy szép menyasszony

Londonból jelentik: Az ausztráliai Winton városában a községi képviselő-testület sorsjátékot rendez, amelyben csak aggregények vehetnek részt.

Az első díj egy szép, fiatal leány és aki a „főnyereményt” megüti, tartozik a díjat nőül venni. Az esküvőt, a nászutat és minden költséget a város viseli, azonkívül a fiatal párnak szép lakást rendez be. Az ausztráliai lapok írják, hogy a sorsjegyeket szétkapkodták az aggregények.

— **Gyilkolt a „tetovált ember”** Bucurestiből jelentik: Halálosvégű összetűzés színhelye volt a bucarestii Giurgului sosszé, ahol a Progresul temp lom előtt Racreanu Vasile 34 éves szobafestő szíveszúrta sógorát Ion Radu Steret, aki 40 percnyi haláltusa után kiszenvedett. A gyilkosság előzménye, hogy Ion Radu Stere lányát az udvarlója még januárban megszöktette, majd amikor a szülők erőszakkal visszavitték lányukat, másodszer is ugyanilyen uton vitte magával. Racreanu mindent elkövetett, hogy a szülőket rábirja, hogy adják beleegyezésüket a házassághoz, de sógora — a lány apja — hallani sem akart erről. Racreanu, akit a környéken a „tetovált ember” néven ismertek, mert mellére Jézus és egy tengerész képe volt tetoválva, tegnap éjjel összetalálkozott Ion Radu Sterevel, aki a korcsmából jött és akit ismét felszólított arra, hogy egyezzen bele a házasságba. Veszekedés kezdődött és ennek hevében szúrta le a „tetovált ember” sógorát. A gyilkos megszökött a tett színhelyéről, de a fővárosi rendőrség letartóztatta.

AUFRICHT FAFELEPEN
Str. Dim. Raicu 15-17
Ia száraz cser. T U Z I F A
bük, gyertyán
OLCSÓ ÁRBAN Tel. 10-69.

— **CSÖKKENT A SZESZFOGYASZTÁS.** A szesz italok után bevételezett állami illetékek összege az év első 5 hónapjában 235.491.382 leit tett ki, az 1937. hasonló időszakában bevételezett 264.054.971 leivel szemben.

— **Orvosi hír.** Dr. Windholz Béla szülész, nőorvos, hazaérkezett és ismét rendel a Terapia szanatóriumban. Új telefonszám 23-61.

— **„Az élő halott”** a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a halottfeltámasztás kísérleteinek kísérletes-kulisszái mögé enged bepillantást. A rendkívül érdekes leírás az összes világhírű eseteket részletesen ismerteti Tolnai Világlapja új számában.

Magánügy

— **Nézze uram, maga megmentette** tegnap a strandon fuldokló anyósomat! Figyelmeztetem, máskor ne avatkozzék legbensőbb családi ügyeimbe, mert rosszul járhat!...

Le a nyakkendővel!

Római jelentés szerint Alfredo Cucco pa'er-mói egyetemi tanár kezdeményezésére a Giornale d'Italia valóságos hadjáratot indított — a gallér és nyakkendő ellen... A lap hosszú cikkben fejtegeti, hogy az olasz fascizmus nyakát szabadá kell tenni a gallér és nyakkendő kellemetlen kötöttségétől, mert ilyen módon megvalósítható Mussolini elképzelése a római jellemről. A harci riadókból kitűnik, hogy a gallér és a nyakkendő csokra fojtogatja a férfiak torkát, akadályozza a vérkeringést, rontja a látást és csökkenti a gondolkodási készséget, pedig az idők követelménye jó látást és az agy minél gyorsabb munkáját kívánja meg.

Mindez természetesen igen érdekes, rendkívül figyelemreméltó és — nagyon tanulságos. Milyen különös is, hogy milderem nem iöttünk rá már eddig is és a palermói Cucco tanár urnak kellett kigondolnia ezt a naivszerű tételt, amely sokminden rosszat egyszerre nyilvánvalóvá tesz, megmagyaráz. Persze, persze. Csakis a gallér és a nyakkendő okozhatja például, hogy látásunk már a végtelenségig legyöngült és állandóan a háboru kísértet-árnyékait véliük felfedezni házunktáikián. Csakis a nyakkendő és gallér együttes káros hatásának tudható be, hogy agyunk ellassult járása képtelen fe'mérni: milyen kiszámíthatatlanul nagy jelentősége van a béke esélyei szempontjából a fegyverkezés ideopattantó versenésének, a gyilkoló eszközök állandó szaporodásának, az ezerszámra szaporodó halálhozó gépmadaraknak s mindannak a szörnül felkészültségnek amelyről nyakkendőből gyengült szemmel azt hisszük, hogy életünket fenyegeti. Otromba és kényelmetlen nyakraválóink rontják hát vérkeringésünket, szívünket, idegeinket és természetesen nem az újra meg újra kiborbanó háborus összetűzések lelket-szervezetet örlő izgalma. A gallér egyenesen a bombákkal és kizigránátokkal, a fojtógázokkal és a gépfegyvergolyókkal versenyez, amikor szegény el-takart torkunkat fojtogatja. Ez lehet csupán az oka annak is, hogy a hangunk minduntalan elcsuklik és soha sem úgy hangzik, ahogyan azt lassan dolgozó, vérellátás nélküli agyunk tu'aidonképpen elgondolja. Mennivel kényelmesebb, egészségesebb s több életlehetőséget biztosít a gallérnál s nyakkendőnél például a formaruha, amely köztudomás szerint a legkényelmesebb lehetőségeket biztosítja az emberi szervezet számára s amely egymagávéve alkalmas arra, hogy látásunkat éléssé, avonunkat fürgévé, vérellátásunkat tökéletesse tegye.

Milyen egyszerű is az élet, minden látszólagos sokrétűsége, válságai és nagy kérdései ellenére is. Ime, meg van a bűnös: a polgári ruhák kellemetlen, egészségtelen nyakkendők és gallérai ellen kell mindannyiunknak harcolnunk, mert a nyakraváló pillanatnyilag a legnagyobb és legfigyelemreméltóbb ellensége az emberiségnek. Pusztuljon hát a polgári élet eme két gonosz ve'eljárása... hiszen nyilvánvaló, hogy minde-össze ezen mulik a boldogabb, jobb jövő! (b. k.)

— **Fiatalkor eljárásnak akarják alávetni Ghandit** Bombay. A hatvankilencéves Ghandynak, a hindu nemzeti mozgalom vezérének életerejére rohamosan gyöngül és az utóbbi időben halálszejtelmei vannak. Hívei sürgetik, hogy vesse alá magát fiatalító gyógymódnak, amely már több hindu vezérnek visszaadta erejét. Ghandi azt a választ adta, hogy megfontolásc tárvává teszi az ajánlatot.

— **Eljegyzés.** Lénárt Éva (Timișoara) és Steiner Béla (Arad) jegyesek.

Irodahelyiségek

Piața Avram Iancu 7. alatti házban kiadók. Bővebbet házfelügyelőnél.

— **Völegénye-e Greta Garbónak Stokovszki?** Rendkívül érdekes cikket közöl erről a „Délbáb” új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Kijátszák a diófa kivételére vonatkozó tilalmat. A földművelésügyi minisztérium átirattal fordult a pénzügyminisztériumhoz és felhívta ennek figyelmét arra, hogy a diófa bármilyen formában történő kivételének tilalmáról szóló rendelkezést számos esetben kijátszani igyekeznek. A legszigorubb utasításokat küldték a vámhivatalokhoz a visszaélések lehetetlenné tétele érdeké- ben.

Nagy lendülettel indult meg országszerte a közegészségügyi kampány

Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztérium az országszerte megkezdett általános egészségfejlesztő mozgalom első jelentését megkapta. Eszerint Arges, Dambovitza, Prahova, Braiila, Caliacra, Ialomita, Vlasca, Romaneti, Tg. Mu-

res, Alba, Turda, Buzau, Gorj, Ramnicul Sarat, Cetatea Alba és Brasov egészségügyi hatóságai közölték, hogy az alárendelt orvosi szervek mindenütt a legnagyobb lendülettel fogtak hozzá a minisztérium terveihez végrehajtásához.

Tartalékos tisztekre is vonatkozik a fegyverbejelentés kötelezettsége

Semmiféle fegyvert nem szabad megtartani, ha nincs megfelelő engedély.

Az aradmegyei prefektúra a belügyminisztérium állami közigazgatási igazgatóságának 25.702-A számú körlevele nyomán a következőket hozza köztudomásra: A fegyverviselési és fegyvertartási engedélyekkel kapcsolatosan bevezetett új rendszer alkalmazása során szabályként vezették be, hogy az ország minden lakójának kötelessége bejelenteni, ha fegyverrel rendelkezik, mert illetékes prefektúra által kiállított engedély nélkül senki sem tarthat akár tűz-, akár pedig vágó- vagy szurófegyvert. Ezen rendszer alól semmiféle kivételt nem alkalmaztak, mert hiszen ha valamely kategóriát — mint például a tartalékos tisztek csoportját — kivonták volna a törvény rendelkezése alól, ezt határozott formában fel is tüntetik a törvénysszövegben, megfelelően annak az általános elvnek, hogy az általános törvényi szabályok alól való kivételek körülhatárolt módon feltüntetendők. Éppen ezért, az aradmegyei prefektúra felhívja a tartalékos tisztek figyelmét arra, hogy a fegyverbejelentési kötelezettség rájuk is vonatkozik s a tartalékos tiszteknek is kérniük kell az engedély kibocsátását.

— KATONATISZT TESTVÉREI VALLALNAK FELELŐSÉGET A MAGYAR NYILASVEZÉR SZABADLABRAHELYEZÉSE ESETÉN. Budapestről jelentik: A Magyarság című napilap szerint Szalasi Ferenc nyugalmazott őrnagy három fivére, akik mindannyian katonatisztek, illetékes helyen felajánlották: tisztí kardiobitokkal felelnék azért, hogy fivérük szabadlábba helyezése esetén nem szökik meg és nem vonja ki magát az igazságszolgáltatás alól. Hír szerint a nyilatkozatot a Kuria előtt is megismétlik a tisztek, hogy így lehetőleg szabadlábba juttassák fivérüket.

— KILENCVENEZER TONNAS ÓCEANIA-RÓT ÉPÍTENEK NÉMETORSZÁGBAN. Londonból jelentik: A lapok jelentései szerint Németországban arra készülnek, hogy a Normandie és Queen Mary angol óceánjárók mintájára hatalmas óceánjárót építsenek. A tervek híré szerint már elkészültek és a hajó építését a jövő év elején kezdik meg. A hajó térfogata 90.000 tonna lesz, vagyis nagyobb, mint a most épülő Queen Elisabetha.

— Árleszállítással népszerűsítik az államvasutársaság gépkocsi-szolgálatát. Az államvasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy a városközi forgalmat lebonyolító CFR. társaság gépkocsi-szolgálat népszerűsítése érdekében augusztus elsejével kezdődőleg leszállítja egy a személy, mint az áruszállítási díjszabást. Összesen husz viszonylatban mérsékeltek az utasszállítási díjtelepeket, ezek közül azonban egyetlen egy sem vonatkozik Aradra. Ugyancsak augusztus elsejei érvénnyel 16-6 százalékkal leszállították az összes, államvasuti gépkocsikon Bucurestii környékéről a fővárosba szállított áruk díjszabását.

— Halálozás. Bonta Jenő budapesti építész kislia, Péter, július 29-ikén 9 éves korában meghalt. Temetése vasárnap, július 31-ikén volt a budai farkasréti temetőben. Halálát a Hevesi-, Steiner-, Dr. Grimm-, és Szántó-családok gyászolták. Ugyancsak kedden, hosszas szenvedés után meghalt Roth Mór. Az elhunytat 71 éves korában érte utól a halál. Temetése ma, szerdán délután fél 7 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából. Roth Mór halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— A TÖRPEBAJNOKSÁG következő fordulójára vasárnap kerül sor. A mérkőzések a következők: Gloria-pálya: 8.30: Gloria—CAA, 9.45: SGA—Titanus, 11: Hakoah—Olimpia. CAA-pálya: 9: Unirea—AMEFA. Ințelegerea-pálya: délután 4-kor: Crișana—Transilvania, 6: Ințelegerea—Tricolor.

— MEGTALÁLTÁK A BUCURESTIBŐL ELLOPOTT 3 MILLIÓ LEI ÉRTÉKŰ ÉKSZERT. Bucurestiből jelentik: Mintegy két héttel ezelőtt Mihailescu G. mérnök lakásán nagyarányú betörés történt, amelynek során a betörők három millió lei értékű ékszert zsákmányoltak. Kezdetből fogva a tett elkövetésével Pál András háziszolgát és vadházastársát gyanúsították, akik a betörés felfedezése után nyomtalanul eltűntek. Most a Brașov-brassói rendőrhatalóságoktól értesítés érkezett, hogy ott megtalálták a keresett személyeket. Az ékszerek hiánytalanul előkerültek.

— HAUSER SANDOR TEMETÉSE. Kedden délután temették el az egész község őszinte részvétele mellett Ineu—Borosjenőn lokvicai Hauser Sándor nyugalmazott ezredesét. A 71 éves korában elhunyt katonatiszt nyugdíjbavonulása után az aradmegyei Ineu—Borosjenőn telepedett le, ahol rövidesen a község közéletének számottevő tényezője lett. Egyik megalapítója volt a községbeli iparosok hitelszövetkezetének és hosszú időn át volt elnöke az Ineu—Borosjenői urikaszinónak.

— Az aradi Szociális Missziótársulat megszervezésében és az urileányok Mária kongregációja által rendezett nyaralattási akció második csoportjának résztvevői tegnap reggel fél hétkor indultak háromhetes nyaralásra Zimbrău—Zimbróra. Hétfőn délután dr. Pirée Ferenc mind a negyvenöt leánykát alapos orvosi vizsgálatnak vetette alá, majd a gyermekek a templomba vonultak, ahol áldásban részesültek. A nyaraláson résztvesznek az állami és katolikus iskolák növendékei, valamint az aradi és a Grădite—Mosoczy-telepi napközi otthon lakói. A gyermekek lelki gondozását a három hét alatt Szalai Albert minorita hitoktató-lelkész látja el. Rájta kívül Tóth Károlyné mint gazdasági vezető, Oláh Erzsébet és Burján Ilonka tanítónők mint pedagógiai vezetők, Ötvös Erzsébet és Groszink Magda mint felügyelők utaztak el Zimbrău—Zimbróra.

— KÉT BETÖRÉS ARADON. Kedden jelentették az aradi központi rendőrség bünyügyi osztályának, hogy ismeretlen tettesek behatoltak Stoica Ana tanárnő, Ioan Popa Rusu ucca 1. számú házában lévő lakásába. A lakás tulajdonsa jelenleg nem tartozkodik Aradon és ezért nem lehetett még megállapítani, hogy a kellemetlen látogatók mit zsákmányoltak a lakásból. — Ugyancsak betörők jártak Gaál Arthur Carol körut 68. szám alatti lakásában is. A feljelentések ügyében megkezdődött a nyomozás.

Megkezdte az aradi törvényszék Procopovici Iosif bűnügyének tárgyalását

Az aradi törvényszék Popescu—Spornic tanácsa kedden délelőtt kezdte meg néhai Procopovici Iosif volt pénzügyigazgatósági főtisztviselő ismert bűnügyének fő tárgyalását. Mint emlékeztetés 1936 október elején Procopovici Iosif az Eternitatea (Felső) temetőben avonlított magát. Halála után megindult hivatali felülvizsgálat során kiderült, hogy Procopovici, aki a letéti nyugtákat kezelte, 1930 óta bűnös üzelmeket folytatott és hamis nyugták révén közel kétnyilván lelt vett fel a pénzügyigazgatóság pénztárából és azt saját céljaira használta fel. A vizsgálat során a hatóságok vád alá helyezték Procopovici özvegyét, aki ugyancsak a pénzügyigazgatóság szolgálatában állt, valamint Miklós Géza, a harmadik kerületi pénzügyigazgatóság pénztárosát. A vád ellenük az, hogy hozzásegítettek Procopovicit bűnös üzelmének keresztülvitelében.

Kedden délelőtt Pop Alexandru dr., a vádlottak védője több pergátló kifogást jelentett be és hangsúlyozta, hogy a vizsgálat folyamán készített kilenc jegyzőkönyv valamennyi másféle megállapításokat tesz és még a halálba menekült köztisztviselő által elsikkasztott összeget sem tudták pontosan megállapítani. A védő kérte, hogy az iratokat küldjék vissza a vizsgálóbíróhoz, hogy ott egészítsék ki a hi-

„Déli gyümölcs”

André Birabeau 3 felvondós vígjátékának bemutatója a Cluj-kolozsvári magyar társulat előadásában

Egy franciaországi kisvárosi mérnök, aki tizenöt évet töltött Kongóban, súlyos betegen fekszik. Felesége véletlenül megtudja, hogy férje kongói tartózkodása alatt „déli gyümölcsre” tett szert, egy törvénytelen fiura. Azt akarja, hogy férje megegyezzen utoljára láthassa Noel-t a déli gyümölcsöt, aki egy franciaországi intézetben nevelkedik. A gyermeket nagybátyja, félkótya agglégény, el is hozza a családhoz. Ebből azután hatalmas bonyodalmak keletkeznek. A kisváros minden pletykáját ismerő hölgy, azt hiszi, hogy a gyermek apja Ludovic, a nagytű bácsi. A hír pompás ürügyként szolgál arra, hogy a férji kisiklás nagyon is látható eredményét rátukmálják. Ennyi a darabról.

És az előadás? Az a benyomásunk volt kivételesen, hogy a szereplők közül mindenki más szerepet játszott, mint ami neki való. Ettől függetlenül Kovács György kitűnő volt. Mészáros Béla és felesége Erényi Böske a szokott jók voltak. Rajtuk kívül a terror-nagymama szerepében Beness Ilona ragadta tapsra a közönséget. Kisebb szerepekben Paál Magda, Fényes Alice, Rajnai Elli, Nagy Pista II., Rajnai Sándor mindent megtettek a siker érdekében. Hogy ez nem sikerült, nem rajtuk mult. Elsőrangú volt, mint mindig Tóth Elek, egy folyton csuklással küzdő orvos alakításában.

A bucsuelőadás tehát eléggé fájdalmas volt valóban. De, — hm, — még gyengébb darabot is választhattak volna. (p. 1.)

— KALLÓS JÓZSEFNÉ TEMETÉSE. Az ismerősök és jóbarátok őszinte részvétele mellett helyezték örök nyugalomra kedden délután 7 órakor az ortodox zsidótemető halottas házából Kallós Józsefnét. Az elhunyt aradi uriaszony gyászokcsiját őszinte részvét megnyilatkozása kísérte ki utolsó útjára.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszer-tár. Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15—10.)
DANCIU gyógyszer-tár. Piața Mihai Viteazul 13. (Tel.: 15—78.)
BERGER gyógyszer-tár. Saguna-ut.
BERNÁTH gyógyszer-tár. állomással szemben.

nyos adatokat. Blanariu ügyész a védő előterjesztésének elutasítását kérte és a bíróság a tárgyalás folytatása mellett döntött.

A vádirat felolvasása után a tárgyalást délutánra halasztották. Ennek során a vádlottak közül Miklós Géza jelent meg, míg Procopovici özvegye orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy szívrohamot kapott és emiatt nem jelenhetett meg a tárgyaláson. Pop dr. ezért ismét a tárgyalás elhalasztását kérte, de a bíróság nem adott helyt a védő érvelésének. Ezután Miklós kihallgatására került a sor amelynek során a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Kijelentette, hogy semmi része nincs a visszaélésekben. Minden nyugtát feltetteseinek szabályszerű aláírása és jóváhagyása után fizetett ki. Megemlítette, hogy olyan bizonyíték kifejlesztését rójják fel neki, amelyeket mások eszközöltek és ő ezen idő alatt az aradi központi kórházban fektült törött lábával. Hangsúlyozta, hogy semmiféle összeköttetés sem volt a halálba menekülttel. Utána Endrődi Sándor pénzügyigazgatósági tisztviselőt hallgatta ki a törvényszék. Endrődi Sándor volt az, aki annak idején levezette a vizsgálatot a kipattant bűnügyben. Endrődi terhelő vallomást tett, majd kihallgatása után este 8 órakor a tárgyalást felfüggesztették és annak folytatását augusztus 9-re reggel 8 órára halasztották.

SPORT KÖZLÖNY

Avery Brundage, Amerika sportvezére:

„Mi biztosak voltunk abban, hogy Japán a háboru és az olimpia közül a háborut választja“

A tokiói olimpia lemondása körüli zűrzavarban Amerika alig hallhatta hangját, pedig az egész világ kíváncsi volt arra, hogyan vélekedik a japánellenes Amerika az új helyzetről. Csak egyszer merült fel Newyork neve a kérdéssel kapcsolatban. Mint olimpiai jelöltet emlegették 1940-re, amikor ott világhírlítés lesz.

Ez a kombináció azonban megdőlt azzal az indoklással, hogy 1932-ben Los Angelesben rendezett már Amerika olimpiai játékokat és nyolc év túl rövid idő ahhoz, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság újból Amerikának „ajándékozza“ a világverseny rendezését. Most a hosszú hallgatás után megnyilatkozott a hivatalos amerikai sport. Avery Brundage, Amerika sportvezére, nyilatkozott és legnagyobb örömeinek adott kifejezést, hogy Finnország az „igazi sport hazája“, ha kissé késve is, de mégis hozzájutott a megérdemelt kitüntetéshez.

— Amerika a teljes semlegesség álláspontjáról figyelte és figyelni — mondotta Brundage — hogy miképpen omlott össze Japán olimpiai kártyavára. Mi biztosak voltunk abban,

hogy Japán a háboru és az olimpia közül a háborút választja. Már a berlini olimpiász óta tudtuk, hogy 1940-ben ismét az Atlanti óceánon hajóznunk át, nem pedig a Csendes tengeren. Mindentől eltekintve politikai szempontok is alátámasztják azt a körülményt, hogy Amerika sportja egész szívével, minden lelkesedésével Finnország mellé áll. A finn nemzet volt az egyetlen, amely velünk szemben fennálló háborus tartozásait már rendezte. A többiek még sokkal „jönnek...“ Bizom abban és tudom, — fejezte be nyilatkozatát Avery Brundage — hogy Finnország a sportszerűség hazája, egyszerű, de mindenben sportszerű olimpiát fog rendezni.

Svájci oldalról azt a kommentárt fűzik Brundage nyilatkozatához, hogy Amerika ezzel a nyilatkozattal nem titkolható örömeinek adott kifejezést Japán olimpiai csődje felett. Biztos, — írja a zürichi Sport — hogy Amerika példátlanul nagyszámu versenyzőcsapattal tüntet majd a finnek mellett, ami rendkívül örvendetes, mert így a helsinki-i olimpiai versenyek sikere máris biztosítottak látszik.

Burza Cornel CAA-alelnök adta át a Szablóczky-kupát a Gloria győztes old-boy-csapatának

Az idei Szablóczky-kupa győztese a jóképességű Gloria old-boys csapata lett. A kupa nagytöltésű ténylegét és az érmeiket a zászlóavató társasvacsora alatt lenyűlétes szavakkal Burza Cornel, a CAA agilis alelnöke adta át a győztes csapatnak. A Gloria játékosok asztalánál a háziasszonyi tisztséget nagy kedvességgel Burza Cornélné védnőknő töltötte be.

O A Gloria vasárnap Bradon játszik. A Gloria csapata vasárnap Bradon, az ottani jóképességű Mica együttese ellen játszik barátságos mérkőzést. Értesüléseink szerint a Gloria legjobb összetételében szerepel Bradon.

O A német atlétikai bajnokságokban Borsoslóban a következő eredményeket érték el: 1500 m: 1. Mödelhose 3:56.4, 10.000 m.: Berg 31:31, 3000 m, akadályverseny: 1. Kaindl 9:25.8. Magas ugrás: Weinközl 100. Diszkoszvetés: 1. Lamper 48.72, 4x100 m. staféta: DSC Berlin 41.9. 4x100 m. staféta: 1. Luftwaffe SC Berlin 9:10. A hölgyszámokban: 200 m.: Kraus 24.7, 80 m. gát: Gevius 11.6 világrekord beállítva. Magasugrás: Ratjen 160. Diszkoszvetés: Mauermeyer 48.17. Gerelyvetés: Gevius 44.20. 4x100 m. staféta: SC Charlottenburg 49.2.

Ugye csak úgy kapásból!

Végeredményében 4:1 arányban győztek a lengyel teniszek a román teniszek felett Brassóban. Az utolsó két egyes mérkőzése a lengyel Spychala 6:4, 5:7, 8:10, 6:3, 6:4 arányban győzött Schmidt ellen. Tánasasorral szemben pedig Baravovskij 3:6, 6:2, 6:2 állással feladta.

A nemzeti bajnoki mérkőzéseken kötelező lesz a fővárosi kettős mérkőzés közösen való megrendezése. Ilyenformán már az első fordulóban a fővárosban augusztus 28-án a Venetia-Ripensia és Sportul Studentesc-AMEFA mérkőzéseket közös rendezésben bonyolítják le.

Mikoczy Gyula, az AMEFA, később a CAA játékosa, aki több év óta Olaszországban fejt ki tevékenységet, nem utazik többé vissza Itáliába, hanem az országban marad. Hír szerint Mikoczy a Ripensiahoz írt a igen előnyös szerződést.

Dobra és Lupas sikeresen mutatkoztak be új egyesületük, a Tricolor CFPV színeiben. A Tricolor CFPV a ploesti-i Victoria ellen játszott és 11:0 arányban győzött. Dobra, de különösen Lupas egyaránt kitűnően játszottak és megfeleltek a várakozásnak.

Sesta és Jerusalem, a két osztrák válogatott játékos Ploestibe utazott, amely szerződésről kívánta őket. A Comitutul Federal ismeretes határozata folytán — amely szerint csak egy külföldi honosságú játékos szerepelhet egy-egy divíziós csapatban — alig-

hanem Sesta marad Ploestiben, Jerusalem pedig valamelyik fővárosi csapatnál talál elhelyezkedést.

Sárosi dr., a Ferencváros középcsatára orvosi rendelkezésre hat hétig pihenni kényszerül a Juventus mérkőzésen elszenvedett bokasérülése következtében. Sárosi dr. reméli azonban, hogy négy hét múlva már starthoz állhat.

Várszegi József gerelyvető-győzelme Londonban

London. „Alig“ 55.000 néző előtt folyt le az a nagyszabású nemzetközi atletikai verseny, amelyen az angol atletákon kívül az Európában turázó amerikai atleta-csoport, a legjobb olasz, holland és magyar atleták, valamint néhány görög, dán és lengyel versenyző vett részt. Az eredmények kitűnőek, de kimagaslók közülük a magyar Várszegi József gerelyvető eredménye, amely új magyar és angol rekord. A részletes eredmények a következők:

880 yard: 1. Wooderson angol 1. p. 50.9 mp., 2. Lanzi olasz 1.51.1 mp., 3. Bouman holland 1. p. 53 mp. (holland rekord), 4. Collyer angol.

Rudugrás: 1. Warmerdam USA 427 cm., 2. Patterson USA 404 cm., 3. Larsen dán 381 cm.

Diszkoszvetés: 1. Oberweger olasz 5029 cm., 2. Lewy USA 4963 cm., 3. Svjlas görög 4758 cm., 4. Kulitzky magyar 4751 cm.

100 yard: 1. P. Walker USA 9.9 mp., 2. Osendarp holland, 3. Mariani olasz, 4. Page angol.

440 yardos gát: 1. Patterson USA 53 mp. angol rekord, 2. Joye francia 53.5 mp., 3. Kovács magyar 53.6 mp., 4. Boumans belga.

Magasugrás: 1. M. Walker USA 195 cm., 2. Stux angol és Raferty ír 183 cm., 4. Kennedy angol 183 cm.

3 mérföld: 1. Noji lengyel 14 p. 23.2 mp., 2. Beviacqua olasz 14 p. 24.8 mp., 3. Emery angol 14 p. 33.6 mp., 4. Rice USA.

Gerelyvetés: 1. Várszegi magyar 7253 magyar és angol rekord, 2. Issak eszt 7109 cm., 3. Jürgis lett 6671 cm., 4. Blakeway angol 5975 cm.

Távolugrás: 1. Hansen norvég 724 cm., 2. Breach angol 721 cm., 3. Perina USA 693 cm.

220 yard: 1. P. Walker USA 21.7 mp., 2. Osendarp holland, 3. Pennington, 4. Jenkins angol.

120 yardos gát: 1. Tolmich USA 14.6 mp., 2. Finlay angol 14.6 mp., 3. Thornton angol, 4. Skones angol.

Egy mérföld: 1. Fenske USA 4 p. 19.4 mp., 2. Pell angol 4. p. 19.8 mp., 3. Jansson svéd 4 p. 21 mp., 4. Alford angol.

440 yard: 1. Brown angol 47.21 mp., 2. Fritz kanadai 47.7 mp., 3. Herbert USA 48 mp., 4. Baumgarten holland.

— A Tour de France, a Franciaország körüli tradicionális keréknárverseny véget ért. A versenyt, amely ez évben 32-szer került lefutásra, az olasz Bartali nyerte meg 148 óra, 28 perc, 12 másodperces összidővel, 2. Verwaecke belga 148 óra 47 p. 39 mp. 3. Cosson francia 148 óra 58 p. 38 mp. 4. Visseres belga 149 óra 09 p. 20 mp.

Nemzetek szerint: 1. Belgium, 2. Franciaország, 3. Olaszország, 4. Luxemburg—Svájc egyes, 5. Franciaország utánpótlás.

Constantába érkezett viládkörüli utján a kiránduló milliomosok hajója

Constanta. A Róma nevű hajó, amely az amerikai dollármilliomosok egyik csoportját szállítja viládkörüli utján, vasárnap reggel megérkezett a constantai kikötőbe.

A hajó fedélzetén nem kevesebb, mint ezeröttszáz kiránduló tartózkodik, akinek nagy része az amerikai milliomosok sorából kerül ki.

A milliomosok megérkezésük után több csoportra oszlottak. Az egyik csoport vonaton Bucuresztibe utazott,

a másik csoport repülőkirándulásra indult és utja folyamán szintén érintette a fővárost. A harmadik csoport Constantat és a tengerparton levő fürdőhelyeket tekintette meg.

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegentorgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

KÖZGAZDASÁG

Csökken a bankjegyforgalom és a látra szóló tartozások tétele — javult a fedezeti arány

A Banca Naționala július kilencediki keltezésével most hozta nyilvánosságra legutóbbi helyzet jelentését, amelynek fontosabb adatai a következő számcsoportosításokat tartalmazza: Aranykészlet 16.878.958.037 lej (június 30-án 16.872.159.921). Kereskedelmi tárca 7.237.175.393 (7.171.014.416) lej. Konverziós tárca 1.938.013.108 (1.944.089.802) lej. Konverziós veszteségek fedezésére szóló kincstári jelek 4.802.152.927 (4.800.610.168) lej. Összes látraszóló kötelezettségek 42.472.402.538 (42.736.561.905) lej. Forgalomban lévő bankjegyek összege 29.824.374.980 (30.103.029.635) lej. Fedezeti arány 39,74 (39,48) százalék.

Italmérők panaszja ügyében közbenjár az aradi kereskedelmi és iparkamara

Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa, valamint több falusi italmérő részéről panasz érkezett Pacurar Brutushoz az új szesz-törvény végrehajtásával kapcsolatban. A pénzügyvizsgálat megbizottai ugyanis végigjárták a falusi italmérőket, jegyzőkönyvet vesznek fel a náluk lévő készletekről és figyelmeztetik őket, hogy újabb árut, vagyis szeszest nem vásárolhatnak, mert italmérési engedélyük érvénye október elsején lejár és addigra értékesíteniük kell teljes készletüket. Az október elseji dátum helyes, viszont a törvény nem írja elő azt, hogy ezek az italmérők október elseje előtt, amikor még engedélyük érvényben van, újabb árut ne vásárolhassanak. Ezért a kamara közbenjárását kérték a pénzügyvizsgálat rendelkezésének a visszavonása érdekében.

Rendkívül érdeklődés

a romániai fűrészáru iránt

Galati. Az utóbbi időben a külföld rendkívül nagy érdeklődést tanúsít a román fűrészáru iránt. Jelenleg is számos tárgyalás van folyamatban és főleg Bulgária és Görögország kíván nagyobb mennyiségű faanyagot Romániától beszerezni. A románországi szokatlannul nagy érdeklődés a román fa iránt a legutóbbi föld-rengéssel magyarázható. Ekkor ugyanis rengeteg épület eszedt el és ezeket most román faanyaggal kívánják felépíteni.

O. R. T. CROISIERE

a Balti-tengeren augusztus 13—27.
Augusztus 20—szeptember 9. és az

Allanti oceáni szigetek
szeptember 10—28.

„Stella Polaris” és
„Leopoldville”
luxusgőzösökkel a

Dalmát tengerpartra
aug. 18. szept. 2, szept. 15—okt. 3.

Luxusjártatok:

Marokko—Madeira között és
a Földközi-tengeren.

Prospektusok és információk a
Holland—Amerika Linie
vezérképviseleténél:

Organizatia Romana de Turism,

BUCUREȘTI, Calea Victoriei 70. Et. 1.
TIMISOARA, Str. Venetia 2. Tel.: No. 632.

Módosítani akarják a kartell-törvényt

București. A legfőbb kartell-bizottság illet tartott, amelyen a kartell-törvény módosításának kérdésével foglalkoztak. A bizottság megállapította, hogy a kartell-törvényen a törvény eddigi alkalmazása során felmerült nehézségek kiküszöbölése végett lényeges módosításokat kell eszközölni.

A bizottság rövidesen javaslatot tesz a nemzetgazdasági miniszternek a kartell-törvény módosítására.

Ugyanezen az ülésen a legfőbb kartellbizottság elhatározta több, megszűnt kartell törlesztését, így törölték a grafitkartell, a vaslemezárkartell, a Bergmann-dobozkartell és a talpkartell.

A legfőbb kartellbizottság határozata értelmében a cluj-i Sindicatul Piarilor-t és a bucurești-i cukorgyárak szindikátusát nem tekintik kartellnek csak szakmai érdekvédelmi szervezetnek.

Nagyszabású méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítás Cluj—Köszváron

Országunk méhészeti kultúrája mindenkor messze földön híres volt. A méhészet érdekeit több mint egy félszázad óta az Ardeali Méhészeti Egyesület szolgálja. Hivatásának magaslatán állva, évenként több ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez kisebb-nagyobb vidéki központokban és Clujon, ahol külön méhészeti telepet is tart tanulmányi és kísérleti célokra. A telepen méző virággyűjteményt, meteorológiai megfigyelő állomást rendezett be az egyesület és az idén szeptember 1—5 napjain Clujon egy nagyszabású méhészeti és háziipari kiállítást rendez a Gazdasági Egylettel karöltve a Katholikus Kör helyiségében és udvarán (Str. Kogalniceanu 7.) A méhészettel szoros és szerves kapcsolatban áll a kertészet, ezért az egyesület a kiállítást kertészeti kiállítással is egybe fogja kapcsolni és ez alkalommal fog megalakulni az E.G.E. kertészeti és gyümölcsészeti szakosztálya is.

A méhészeti kiállítás alkalmából az egyesület méhészeti kongresszust is rendez, amely egyúttal a méhészeti továbbképző tanfolyam jellegével fog bírni, amennyiben a méhészeti tudomány kutatásainak legjobb eredményeit fogják a felkért, európai hírnévnek örvendő szakértelműek ismertetni. Az előadásokat megbeszélések fogják követni. Külön előadások lesznek a háziipar és kertészet körébe tartozó időszerű kérdésekről. Egyébként a kiállítás tudnivalóit röviden az alábbiakban ismertetjük. A méhészeti kiállítás és vásár célja, országgrészünk méhtenyésztésének és méhészeti iparának fejlesztése, eszközök, anyagok, felszerelési cikkek és szakirodalom bemutatása.

Bejelentéseket augusztus hó 15-ig elfogad az E.M.E. titkári hivatala (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.) A kiállítással kapcsolatban tartják meg az okleveles gazdák baráti találkozójukat szeptember 4-én. A rendezőség szívesen látja azokat is kik nem Clujon, hanem más gazdasági akadémiákon, illetve tanintézetekben végeztek. A cluj-i Magyar Színház tervbevette, hogy a kiállítás tartama alatt a református kollégium kúriáján szabadtéri előadásokat rendez. Ezenkívül az előadásoknak nem lesz akadálya s így a kiállítást látogató közönségnek magasszintű szórakozásban lesz része. A kiállítás alkalmával 50 százalékos vasúti kedvezménnyel lehet Clujra utazni. A kiállításra küldött árak 75 százalékos juvarkedvezménnyel lesznek visszazárlíthatók.

Fontos rendelkezések a gyapjubehozatali szabályozásáról. A nemzetgazdasági minisztérium külkereskedelmi igazgatósága közleményt hozott nyilvánosságra a gyapju behozatalának szabályozásáról. A közlemény hangsúlyozza, hogy a gyapjubehozatalra vonatkozó engedély csak akkor adható ki, ha a kérelmet a földművelésügyi minisztérium előzőleg véleményezte. Az érdekelt vállalatoknak egyébként igazolniuk kell azt is, hogy a behozatalra engedélyezendő tételnek legalább 40 százalékát kitevő mennyiséget belöldön szereztek be. Gyapjubehozatalra vonatkozó engedélyt csakis ipari vállalatok számára bocsátanak ki s hivatalból megsemmisítenek minden olyan régebbi behozatali keretet, amelynek alapján kereskedők eszközölhetnének gyapjubehozatalt.

Özv. Adler Andorné és Kornis Zsigmondné, fájdalmas szívvel tudatják, hogy szeretett édesapjuk

Roth Mór

folyó hó 2-án hosszas szenvedés után 74 éves korában elhunyt.

Gyászolják testvérei özv. Kohn Fülöpé, özv. Fried Lipótné, özv. Grün Mihályné és özv. Friedmann Sámuelné, unokái Dr. Adler László és Margit, Bornstein Klári és Ernő, Keppich Márta és István, Szömörkényi Margit és Károly, Bauschek Maria és Franz, dédunokája Keppich Erika és veje Kornis Zsigmond.

Folyó hó 3-án d. u. 17 órakor temetjük a régi zsidó temető halottasházából.

Arad, 1938. augusztus 2.

Minden külön értesítés helyett, Részvétlätogatások mellözését kérjük.

ÁRFOLYAMOK

Augusztus 2-án

Devizák és effektív külföldi pénzek hivatalos árfolyamai a Banca Naționala jegyzése szerint, 38 százalékos felárral: egyiptomi font 687,24—701,04, németalföldi forint 74,80—76,18, belgas 23,06—23,53, dán korona 29,88—30,50, finn márka 2,98—3,05, escudo 6,14—6,27, angol font 670—683,70, olasz lira 7,172—7,172, dollár 136,21—138,97, norvég korona 33,67—34,36, francia frank 3,73—3,93, cseh korona 4,77—4,87, svéd korona 34,64—35,36, eszt korona 36,64—38,60, palesztinai font 670,68—684,48, zloty 23,73—26,29, svájci frank 31,19—31,76.

Harmincnyolc százalékos felár nélkül: egyiptomi font 498—508, németalföldi forint 54,20—55,20, drachma 0,99 (1,05)—1 (1,07), dinár 2,898—3,05, birodalmi márka 38—39, belgas 16,70—17,05, pengő 25 (26,50)—27, angol font 485,50—495,50, olasz lira 5,1966—5,1966, dollár 98,70—100,70, francia frank 2,70—2,85, cseh korona 3,46—3,53, lewa 1,24—1,30, palesztinai font 466—496, zloty 18,65—19,05, svájci frank 22,60—23,03.

Paritás: egyiptomi font 826—389, németalföldi forint 67,20, drachma 2,47, dinár 2,933, birodalmi márka 39,825, belgas 16,737, pengő 29,24, dán korona 44,803, finn márka 4,21, török font 78,99, escudo 7,396, angol font 813,598, peezta 32,258, olasz lira 5,198, dollár 98,741, norvég korona 44,803, cseh korona 3,357, illetve 4,128, lewa 1,208, svéd korona 44,803, palesztinai font 813,598, zloty 18,753, osztrák schilling 23,52, svájci frank 21,11, illetve 23,89.

Hivatalos aranyárfolyam: angol aranyfont 1118 lei, Napoleon-arany 886 lei.

Szabadforgalmú devizaárfolyam (július 30-án): cseh korona 4,96—4,98, pengő 26,25—26,35.

Behozatali közpártfolyam (38 százalékkal): Amsterdam 5,84, Páris 5,141, Zürich 38,80.

Értéktőzsde: A járadékpiac hullámzó, a részvénytőzsde irányzata tartott. Az üzletkötések száma emelkedett. Árak: Exproprierea 64 és háromnegyedről 66-ra, Consolidarea 44 és egynyelcadről 44,85-re, Stabilizarea 63 és háromnyelcadről 63 és félre, Desvoltarea 63 háromnyelcadről 63-ra változott.

Magánforgalom: 1913. évi 58—60, Național 5 százalékos, 1916. évi 69—70; Uniril 5%, 1919. évi 73—73 és ötnyelcad, Refacerii 5%, 1923. évi 71—71 és egynyelcad, Improprietiarii 5%, 1922. évi 65—65 és egynyelcad, Perpetua 6%, 1922. évi 61 és egynyelcad—65%, Stabilizarea 7% 63 és háromnyelcad—63%, Desvoltarea 5 1/2% 6 1/2—62%, Amortibilitati internă 5 százalékos, 1933. évi 66%—67, Inzestrarea 4 1/2%, nagy címletek 87%—87 és ötnyelcad, Inzestrare 4 1/2%, kis címletek 85—85 és egynyelcad, Consolidarea 8% 1935. évi 44 1/2—44 1/2, adóiban 48—48 1/2.

Terménypiac: Csikágóban és Winnipegben is megélték a búzapiac. Belföldön az irányzat lanya. 77—78 kilós buza 41,250 lei, szemben a szombaton elért 42,750 leies árral. Árpában éltéklés mutatkozik.

Részvénytársaság alakult a magyarországi petróleumforrások kiaknázására. Budapestről jelentik: A magyarországi petróleumforrások kiaknázására Magyar—Amerikai Olajipar Rt. néven részvénytársaság alakult 14,357,000 pengő alapítókével. Az újonnan alakult részvénytársaság az angol „European Gas and Electro Company” magyarországi vállalata.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, AUGUSZTUS 3.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: A hangverseny folytatása. Szórakoztató gramofonlemezek. 15: „A szerencse nem jár egyedül” rádiószínház. 15.20: Közlemények. A nap visszhangja. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Könyv- és folyóiratszemele. 19.15: A Petrica Motoi-zenekar hangversenye. A műsorban a következő szerzők művei: Waldteufel, Mario Costa, Gillet, Midescu. 20.30: Vegyes zene gramofonlemezek. 20.55: Rádióegyetem. Dr. C. Bacalogu egyetemi tanár előadása. 21.10 Felicia Volanescu énekhangversenye. Olasz népdalok. 21.35: Alexandru Theodorescu csehszlovák zeneszerzők műveiből hegedül. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Dvorak, Suk, Provanik. 22.10: Aurel Alexandrescu népdalokat énekel. (N. Lungu és E. Montia szerzeményei). 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Victor Predescu-zenekar szórakoztató hangversenye az egyik étterem kert-helyiségéből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Prielle Kornélia. Irta Szentgyörgyi Elvira. (Felolvasás.) 11.45: Fürdőink száz évvel ezelőtt. Irta Bán Imre. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Dániel Ilonka zongorázik. 13.40: Hírek. 14—15.20: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákielőadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Az amerikai farmer. 18.30 Weidinger Ede jazzzenekara játszik. 19.30: Talleyrand halálának százéves évfordulója. 20: Hajtóvadászat. Operett három felvonásban. Irta Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. Utána kb. 22.15: Hírek. 22.35: A Melles-zenekar műsora. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Weingarten József zongorázik. 23.45: Hanglemezek. Közben kb. 24: Hírek angol és francia nyelven. És kb. 0.10: Rézbányászat

Finnországban. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 19.30—19.55: Lily Pons és Gigli hanglemezek. 20.30—20.55: Európai művészet Velencében. 21: Hírek. 21.40: Közvetítés a városligeti Központi Tejcsernőkből.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 4.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. A következő szerzők művei: R. Strauss, Lehár, Rimski-Korsakov, Thomas. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. A Vasile Julca-zenekar szórakoztató hangversenye. Műsor: Zeller. Dendrino, Vasilescu. 14.15 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. A fuvolaszólót M. Simionescu adja elő. 15.20: Közlemények. Idegen aktuálítások. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Táncczene gramofonlemezek. 20.05: Mihai Scheel énekhangversenye. Műsorán a következő zeneszerzők műveiből szerepelnek részletek: Schumann, Brahms, Kurschmann, C. Loewe. 20.30: Rádióegyetem. Ionescu Virgil előadása. 20.45: R. Strauss művei. Gramofonlemezek: Urhatnám polgár. Szerenád: Imigyen szóla Zarathustra, Arabella. Halál és megdicsőítés. Rózsavag. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Ionel Giurgea-zenekar hangversenye a „Modern” étteremből. 23.45: Hírek a külföldre német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Jókai és a növényvilág. Irta Hamvas József. (Felolvasás.) 11.45: Gyógyítható-e a féltékenység? Irta Nagy Dániel. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A 2. honvédegalozred zenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Német háztartási tanácsok. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Szent Demonkos. Horváth Béla előadása. 18.30: A rádió szalonzenekara. 19.30: Utazás a Kongón. Irta Pély Zia. (Felolvasás.) 20: Csorba Gyula és cigányzenekara. Közben kb. 20.15: Hírek szlovák nyelven. 21.15: A „Tannhauser” ismertetése. (I. és II. felvonás.) 21.30: A salzburgi ünnepi játékok keretében a „Tannhauser” közvetítése. (II. és III. felvonás.) A II. felvonás után kb. 22.25: Hírek. 0.10: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

ta-szállóból. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 19—19.25: A világ gazdasági nagyhatalma. 19.45: A „Tannhauser” ismertetése. 20: A salzburgi ünnepi játékok keretében a „Tannhauser” közvetítése. (I. felvonás.) 21.10: Hírek. 21.30: Táncclemezek.

UJ KÖNYVEK

— „A D-terv”. Déznai-Gárdonyi regénye öngyvt a sajtót. Szovjetország repülők bombáznak mandzsú vískókat az Usszuri partján, japán tüzéség lövi a kirgiz jurákat, a madridi gázyári tisztviselő hamár harmadik éve, hogy „védköteles” és kénytelen magánéletét a háboru vasszigoru követeléseinek alárendelni, a világ legkülönbözőbb tájairól a Szent Sír és az Üttes-tamentum országába emigrált, zsidó intellektuális lett félparaszt, ki már szívesen fogná az eke szarvat, kénytelen fegyvert ragadni, hogy megvédje azt ami még egyedül és vitathatatlanul az övé — az életé: ... Ellenfelek mindenhol: Kínában, az Usszuri partján, Palesztinában, Spanyolországban, mindenhol ellenfelek állnak szemben egymással, ígygyvesen. gyilkolásra készen, mert a keresztény civilizáció huszadik századában ugy-látszik már ez maradt az utolsó és egyetlen érv vitás kérdések elintézésére. Vajjon tényleg ez az utolsó érv?.. Erre a kérdésre a válasz Déznai Viktor és Gárdonyi István most megjelent regénye, „A D-terv”, melyet a magyarországi, de különösen az utódállamokbeli magyar sajtó nemcsak azért fogad előlegezett bizalommal és jóindulattal, mert az igen előnyösen ismert Prager-kiadóvállalat kiadásában jelent meg, hanem azért is, mert ez az első magyar regény, mely ellenére annak, hogy nincsenek kimondottan irodalmi oéltitizései, elnyerte az 1938. évi Mikszáth Kálmán-díjat, ezt a par-excellence irodalmi díjat. Ez a tény annál figyelemreméltóbb, mert a díj alapítóokmányja szerint a díj annak a regénynek ítélendő oda, mely „a legjobban szolgálja a társadalmi szolidaritás elvét és a legművészebb eszközökkel áll az emberi jó és nemes szolgálatába”. Nos, ezt a regényt, melynek meseje a ma — a szó szoros értelmében — égő aktualitásából indul ki, hogy az események lebilincselően érdekes sorozatán keresztül megmutassa a civilizált emberhez méltó jövőhöz vezető utat, a legjobban a Mikszáth-díj alapítóokmányának idézett mondata jellemzi. Indokolt tehát, ha az olvasóközönség figyelmét felhívjuk erre a regényre, mely azzal a kérdéssel foglalkozik, teljesen új feltételekben, mely mindannyiunk életét, különösen ezekben a mai időkben igen közelről érinti: a háboru és a béke kérdésével.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 2 lei.** :: szó 2 lei

ALKALMAZÁS

Szakácsnőt és szobaleányt jó bizonyítványokkal és jó fizetéssel azonnalra keresünk. Bul. Carol 18a. 4861

Geübte Kindergärtnerin gesucht dr. Groszman. Arad, Strada M. Nicoară 17. 4870

Gyógyszerész állást keres, kisegítést is vállal. Ajánlatokat a kiadóba „Megbízható” jelígre. 4884

Szakácsnét könyvvel keresek. Bul. Reg. Ferdinand 33. 4855

Megbízható kereskedő 20—30 ezer készpénz garanciával állást keres. Cím a kiadóban. 4895

Jó fizetésű mindenek jó bizonyítvánnyal leívetetik. Cím a kiadóban. 4896

Jó bizonyítvánnyal rendelkező szobaleányt azonnalra keresek. Jelentkezni a házmesternél, Str. Moise Nicoară 12. 4886

LAKÁS

Modern háromszobás lakás új épületben november 1-re kiadó. Érdeklődni Müller parfumeria, Piața Avram Iancu. 4885

6—7 szobás

kertes magánházat keresek bérbé a város beiterületén. Pontos címmel és árral ellátott ajánlatokat a kiadóba kérek. „Szeptember elsejére” jelígre.

Csendes, összkomfortos, modern és garantáltan féregmentes 3 szobás lakást keresek, lehetőleg magánházban a Piața Avram Iancu közelében, november 1-re. Címeket „Pontos fizető” jelígre a kiadóba kérek. 4054

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy, vagy két különbejáratu üres szoba, folyóvízzel. Irodának igen alkalmas. Cím a kiadóhivatalban. 4729

Ujonnan festett féregmentes, háromszobás, fürdőszobás, parkettás lakás azonnal is kiadó. Str. Ureche 12—14. 4894

Belvárosban magános villában különbejáratu butorozott udvari szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4887

Cal. Radnei elején, új házban háromszobás, összkomfortos lakás szept. 1-re kiadó. Érdeklődni Cal. Radnei 19. alatt. 4889

ÜZLET

Vendéglőhelyiség ujonnan renoválva, lakással, tekepályával, kerthelyiséggel Calea Radnei 90—92. alatt bérebeadó Érdeklődni Flora líkórgyárban. 4897

VÉTEL-ELADÁS

Megvételre keresek betegtolókocsit. Címeket a kiadóba kérek leadni. 4864

Modern uriszoba dupla recamiéval, tótelok, könyvpole, bárszékény finom kivitelben költözés végett eladó. Cím: Comisio biz.-üzletben, Dacia-kávéház mellett. Telefon 26—92. 4892

Barock, vagy kombinált stílu ebédőt, jókarban levőt, keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóba „Barock” jelígre kérek. 4890

Irodaberendezés, íróasztalok, könyvszekrények, pultok, karosszékek, garderober-szekrények olcsón eladók Comisio biz.-üzletben, Dacia-kávéház mellett. 4891

KÜLÖNFÉLÉK

Egy kis filmrollni elveszett. Kérem leadni: Rózsa, Str. Vasile Goldis 3. Mayer igazgatónál. 4888

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógepet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolók lakásban es padláson heverő bármilyenmu festékes holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Címeket lakasomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Góju-uca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Dióhálók, ebédlők,

kombinált szekrény, íróasztalok, csillárok, tüstött tölgy uriszoba, antik náló, biedermeier üvegáru tura, fiokos seccetali, antik ezerszék és vitrinek nagy választékban.

Zálogkölcshőket

közvetítünk. Előleget adunk, zálogcéduláját olcsón noszabbítjuk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.